

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Horthy v Nemčiji

Obisk madžarskega regenta admirala Horthyja v Nemčiji je poleg sestanka zunanjih ministrov Male zveze največja senzacija tega tedna. Vse evropsko časopisje mu posveča prvenstveno pozornost. Posebno nemški tisk mu pripisuje izredno važnost ter ga slavi kot enega največjih zunanje-političnih dogodkov zadnjega časa ter kot zavidljiv uspeh nemške zunanje politike. Na ta obisk so se obesile tudi mnoge pester razlage, med katerimi je brez dvoma najbolj drzna ta, naj bi se med Madžarsko in Nemčijo sklenila carinska zveza, ali vsaj tesna politično-vojaška zveza, ki bi usodo obeh držav, 75 milijonske Nemčije in 8 milijonske Madžarske združila pri zasledovanju skupnih ciljev. Zato je prav, da temu dogodku, ki tiče dveh naših sosed, s katerima živimo v dobri sosesčini, posvetimo zaslužno pozornost.

Madžarskega regenta admirala Horthyja je prišel v Budimpešto povabit na obisk v Nemčijo vrhovni poveljnik nemške mornarice admiral Raeder. Admiral Horthy je baje v početku imel nekatere pomisleke častprimitivnosti tega potovanja, toda njegov nemški tovariš je znal biti tako zgovoren in prepričljiv, da je vse pomisleke razpršil in sta nato oboje določila podrobnosti regentovega uradnega potovanja v Nemčijo. V spremstvu regenta Horthyja so trije ministri: ministrski predsednik Imre, ki je tik pred odhodom v Nemčijo dal zapreti in obsiditi voditelja madžarskih narodnih socialistov majorja Szalassyja, nadalje zunanji minister Kanya, ki je šele nedavno v Rimu Mussoliniju potrdil, da veljajo za Italijo in Madžarsko vse obveznosti, ki so pred priključitvijo Avstrije k Nemčiji veljale za vso »rimsko trozvezo«, ter končno vojni minister general Raetz. Admiralu Horthyju je Nemčija priredila nad vse veličasten sprejem.

Admiral Horthy je videl do sedaj največjo parado nemške mornarice in do sedaj najbolj obsežno parado nemške suhozemske vojne, kar je oboje napravilo na njega in na njegovo spremstvo neizbrisljiv vtis o vojaški moči sosedne Velike Nemčije.

Ce hočemo pravilno oceniti pomen tega potovanja ter pravilno ločiti med resnico in fantazijo pri vrednotenju njegovih političnih posledic, ne smemo pozabiti, da so bili odnosi med Nemci in Madžari že od nekdaj najbolj prijateljski. Prijateljstvo je staro stoletja in ni bilo nikdar kaljeno. Poleg tega pa je bila tudi v povojni dobi Nemčija prva, ki je stopila ob Madžarsko ter jo podprla v njenem stremljenju, da se spremene mirovne pogodbe in meje, ki so jih potegnile. Seveda je prišla vmes Italija, ki si je s spretno politiko znala v madžarski državi ustvariti dragoceno postojanko v Srednji Evropi ter skupno z njo in z Avstrijo ustanoviti celo svojo lastno srednje-evropsko trozvezo, ki naj bi bila glasnica in braniteljica italijanskih političnih in gospodarskih teženj v podonavskem ozemlju. Odkar pa je bila Italija prinujena, da se obrne proti Afriki in osredotoči svoje zanimanje v Sredozemskem morju, je bilo pri Madžarih opaziti zopet večje nagnjenje do Nemčije, češ ona bo najboljša zagovornica madžarskih teženj proti mirovnim pogodbam. Takrat je v Budimpešti vladal ministr. predsednik Julij Gömbös. Toda s priključitvijo Avstrije k Nemčiji, v katero je Italija iz posebnih okoliščin privolila, je za Madžarsko nastal popolnoma nov položaj, kajti Nemčija je postala njena neposredna sosedka. »Prijateljstvo 75 milijonskega naroda je potrkalo na vrata 8 milijonov Madžarov,« je takrat zapisal budimpeštanski list in je v teh kratkih besedah povedal več gospodarsko-politične resnice, kot bi mogle razodeti cele knjige. Madžarska sprva ni prav vedela, kam naj se obrne. Ali naj se vda bolj nemškemu prijateljstvu — ki je sosedno — ali naj se vda bolj italijanskemu prijateljstvu, ali naj se vsede na sredo na osi Rim—Berlin ter se z njo vred guga, kakor bodo pač zahtevale okoliščine, ali pa naj se spoprijazni s svojimi podonavskimi sosedami in išče v njihovi družbi zavetja.

Danes je težko z vso gotovostjo povedati, kako se je odločila madžarska vlada, ki v mnogočem verjetno še ni gospodar svojih lastnih dejanj. Zelo značilno pa je bilo, da je veljala prva pot madžarskega ministrskega predsednika Imredyja v Rim in da so pri tej priložnosti enostavno podaljšali medsebojne obveznosti bivšega italijansko-avstrijsko-madžarskega trojnega sporazuma, ki prepoveduje zavezanecem, da bi samovoljno karkoli podvzele v Podonavju brez privolitve od strani druge zaveznice. Časopisi so takrat to dejanje tako razlagali, da Madžarska le želi ostati v zavezništvu z Italijo in da hoče Italija na Madžarskem ohraniti svojo dosedanja srednjeevropska postojanka, ki je za njo tem bolj važna, odkar je avstrijska izginila. Še en migljaj imamo, ki nam dovoljuje izreči vsaj domnevo o izbiri — če se smemo tega izraza posluževati — za katero se je odločila madžarska vlada. Medtem namreč, ko je neko časopisje pisalo o možnosti vojaške zveze med Nemčijo in Madžarsko, ki naj bi zrasla iz Horthyjevega obiska v Nemčiji, je madžarska vlada z državami Male zveze, ki so zborovale na Bledu, sklenila sporazum, ki dejansko ni nič več in nič manj kakor nenapadalna pogodba v pravem pomenu besede. Madžarska se je obvezala, da

Preosnova vlade

Ministri: Ljubomir Marič, dr. M. Vrbanič, dr. V. Miletič — so odstopili

Novi ministri: Miljutin Nedič, ing. Kabalin, dr. Buič

Belgrad, 26. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom kr. namestnikov so bile 25. t. m. sprejete ostavke, ki so jih dali trgovinski minister dr. Milan Vrbanič, vojni minister general Ljubomir Marič in minister za telesno vzgojo dr. Vjekoslav Miletič, ter so bili vsi postavljeni na razpoloženje.

Za novega vojnega ministra je postavljen armadni general Miljutin Nedič, načelnik glavnega generalnega štaba, za trgovinskega ministra je postavljen inž. Nikola Kabalin, za ministra za telesno vzgojo pa dr. Mirko Buič, župan mesta Splita.

Novi vojni minister armadni general

Miljutin Nedič

Novi vojni minister, armadni general Miljutin Nedič, se je rodil 26. oktobra 1882 v vasi Sopota v kosmajskem okraju v Srbiji (donavska banovina). Ko je dosegel šest razredov gimnazije, je vstopil v vojno akademijo, katero je uspešno dokončal leta 1901 kot topničarski podporočnik. Leta 1905 je bil sprejet v višjo vojno akademijo, katero je dokončal leta 1907. Potem je nekaj časa služil pri četi, nakar je bil sprejet za pripravnika generalštabne stroke. To pripravo je uspešno dokončal l. 1912 kot topničarski kapitan II. stopnje.

Tako se je kot generalštabni častnik udeleževal vojne leta 1912—1913 ter svetovne vojne leta 1914—1920 ter napredoval v podpolkovnika. Tako je bil nazadnje v Ljubljani član vojne misije ter načelnik generalnega štaba dravske divizijske oblasti. Po končani demobilizaciji je bil kot vojaški strokovnjak dodeljen plebiscitni komisiji za Koroško, nakar so sledile druge službe v zunanji državi. Ljubljana in sploh vsi Slovenci se takratnega visoko izobraženega častnika dobro spominjamo.

Ko se je vrnil s svojega mesta kot vojaški odposlanec v Italijo, je bil imenovan za poveljnika vsega našega vojnega letalstva. Njegova poveljnost na zasluga je, da je našo letalstvo najmodernejšo organiziral, tako da danes naše vojni letalstvo zavzema prvo vrsto med letalstvi evropskih držav.

8. septembra 1936 je prevzel najvažnejšo funkcijo v armadi, postal je šef generalnega štaba.

Za svoje nenavadne zasluge je bil general Nedič deležen najvišjih priznanj v toliki meri, kakor le malokdo drugi. Ima devet najvišjih redov, katere mu je podelil pokojni kralj Aleksander in vrhovni poveljnik jugoslovanske vojske. Poleg tega pa ima general Nedič tudi visoka ru-

ska, francoska, angleška, grška, češkoslovaška in romunska odlikovanja.

Kakor je iz zgoraj opisanega razvidno, stopa sedaj na najvažnejše mesto v vojski kot novo imenovani minister, ki po svojih dosedanjih delih daje jamstvo, da bo zvest varuh tradicij slavni prednikov, ki so vojsko ustvarili in jo z uspehom vodili do najvišje stopnje.

Za zvesto njegovo službo v vojni in v miru je bil general Nedič odlikovan s skoraj vsemi našimi in tudi tujimi odlikovanji, kakor s kolajno za vojaške vrline, kolajne kralja Petra in redom belega orla z meči V. stopnje, z redom Karagjorgjeve zvezde z meči 4. stopnje, redom sv. Save I. razr., z redom Karagjorgjeve zvezde 3. stopnje, jugoslovanske krone 2. stopnje, romunske krone 1. stopnje, z romunskim redom sv. Ane z meči 3. stopnje, z angleškim redom za izredne zasluge, z grškim redom sv. Jurija 1. stopnje, francoskim redom velikega častnika legije časti, češkim redom belega leva 1. stopnje in z redom italijanske krone 1. stopnje.

Evropa čaka na besedo Anglije o Češkoslovaški

Danes bo govoril sir John Simon

Praga, 26. avg. TG. »Prager Presse«, ki je glasilo praške vlade, objavlja na dveh straneh obsežna poročila o političnih posvetih v Londonu v zvezi z položajem na Češkoslovaškem. Lord Runciman je namreč (kot je »Slovenec« včeraj poročal, op. ured.) poslal nepričakovano svojega prvega sodnika Ashona Gwatkina v London, da tamkaj informira angleško vlado o nekaj važnih stvareh, ki da se pripravljajo v zvezi s težavami med češkoslovaško vlado in sudetskimi Nemci. V Londonu so takoj po prihodu Runcimanovega sodnika sklicali važen ožji ministrski posvet, ki so mu prisostvovali ministrski predsednik Chamberlain, zunanji minister lord Halifax, finančni sir John Simon, zunanje-politični svetovalec sir Robert Vansittard in industrijski svetovalec Chamberlainov sir Horace Wilson. Na tem posvetu so prouče-

svojih sosed, to je Češkoslovaške, Romunije in Jugoslavije ne bo napadala in seveda tudi ne dovolila, da bi se kdo drugi posluževal njenega ozemlja za napad na madžarske sosedo. Italija pa je ta sporazum z neprikritim veseljem pozdravila. Iz tega sklepajo poučeni ljudje, da je Madžarska daleč od tega, da bi sklepala vojaške zveze s kakšno velesilo, ampak da želi v soglasju z italijanskim naziranjem urediti odnose s svojimi malimi in srednjevelikimi sosedami tako, da bo ob njih in z njimi uživala mir z zavestjo varnosti pred velikimi prepili, ki derejo po Evropi.

Ce torej z lučjo teh opazovanj in ugotovitev posvetimo na obisk admirala Horthyja v Nemčiji, bomo takoj videli, da mnoge fantastične razlage, ki so jih okrog njega spredli, nikakor ne veljajo in da se Madžarska v skrbi za svojo državno neodvisnost le bolj umika iz objemov velikih, od katerih želi dobiti samo jamstvo za nedotakljivost svojih meja in morada odkup svojih odvisnih poljskih pridelkov, a ničesar več. Da je temu tako, dokazuje tudi izredno velika zadržanost madžarskega tiska samega, ki je očividno dobil navodila od navzgor, da ne sme pustiti, da bi se potovanje madžarskega vladarja v sosedno prijateljsko državo razvaljalo v nekaj, kar ni in po vseh trenutnih okoliščinah v Srednji Evropi ne more in ne sme biti

vali predvsem češkoslovaško vprašanje na podlagi informacij, ki jih je prinesel Ashton Gwatkin iz Prage.

O teh posvetih so se razširile po časopisju, ki je v splošnem zelo nervozno, različne vesti, kakor da je Anglija pripravljena — zaradi neke bližajoče se nevarnosti — podati javno izjavo, da bo v vsakem primeru stala ob Franciji in jo podpirala z vso svojo oboroženo silo, da bi na ta način to nevarnost preprečila. Te vesti so bile od uradne strani znikane. Pač pa je neka uradna osebnost dopisniku praškega lista dala uradno izjavo o položaju. Izjava se glasi:

Mrzlični posveti v Londonu

»Angleška vlada je iz poročil o nemških orožnih vajah kakor tudi po vojaških ukrepih povzela, da bi ti ukrepi lahko imeli mnogo bolj resne posledice, ne bi samo služili kot pritisk na one kroge, ki odločujejo o rešitvi nekaterih srednjeevropskih vprašanj. Istočasno je angleška vlada vzela v pretres tudi pisanje nemškega časopisja in objave nemških radiopostaj, kakor tudi odklonilno stališče sudetskih Nemcev napram vsem ponudbam češkoslovaške vlade. Na teh osnovah je angleška vlada proučila sploh ves srednjeevropski sestav vprašanj. Posebno je pozdravila, da je Ashton Gwatkin svoje bivanje v Londonu izkoristil v to, da je vlado informiral o položaju ter zunanjemu ministru lordu Halifaxu sporočil osebno nekatere važne podatke o izkušnjah Runcimanovega delovanja v Pragi. Gwatkin je lordu Halifaxu sporočil tudi mnenje lorda Runcimana o možnostih miroljubne rešitve obstoječih težav. Seji so prisostvovali Chamberlain, sir John Simon, lord Halifax, sir Robert Vansittard in sir Horace Wilson. Finančnega ministra sira Johna Simona so poklicali na sejo zaradi njegove izredne sposobnosti za sestavljanje pogodbenih pravnih besedil, kakor tudi zaradi tega, da so mu dali politična navodila za njegov govor, ki ga bo imel v soboto v Lanarku. Uspeh te konference je ustanovitev posebne ožje ministrskega odbora, ki ima nalogo, da izdela besedilo neke listine, ki jo bodo potem odobrili še ministrski predsednik Chamberlain in verjetno tudi krog izven Londona.«

Londonski dopisnik javlja dalje, da je bil vtis vseh državnikov ta, da bo morala Anglija

Novi trgovinski minister inž. Nikolaj Kabalin

Novi trgovinski minister inž. Nikolaj Kabalin se je rodil l. 1890 v Novem Vinodolu. Srednjo šolo je obiskoval v Senju in na Sušaku, tehnično fakulteto pa je dosegel na univerzi v Budimpešti. Nekaj časa je bil v državni službi kot inženir za gradnjo na železnih, kasneje pa je v Karlovu ustanovil lastno tehnično podjetje, kateremu je l. 1929 prenesel sedež v Zagreb. Veliko se je pečal z raznovrstnimi trasiranj in gradbami v savski banovini. Je strokovni svetovalec večine zavarovalnic in član predsedstva inženirske zbornice v Zagrebu in osrednje inženirske zbornice v Belgradu. — Ze od dijaške mladosti je deloval v domoljubnih organizacijah. L. 1908. je bil kot gimnazijski dijak zaprt in obtožen napada na takratnega bana Raucha, naslednje leto je sodeloval pri kongresu nacionalne mladine na Trstu. Na univerzi v Budimpešti je bil predsednik hrvaškega akademskega kluba »Perunc«, ki je pod njegovim vodstvom stopil v trajno zvezo s srbskim klubom »Kolo mladih Srbov«. Več let je sodeloval tudi pri Supilovem »Novem listu«. Po vojni je pripadal samostojni demokratski stranki in je kandidiral pri volitvah l. 1925. in 1927. na listi dr. Eda Lukiniča. L. 1927. je bil izvoljen za poslanca oblasne skupščine primorske oblasti, kjer se je zlasti odlikoval kot tehnični strokovnjak. Pri volitvah l. 1935. je bil prvi izvoljen za poslanca na listi Bogoljuba Jevtiča v Zagrebu.

Novi min. za telesno vzgojo dr. Mirko Buič

Dr. Mirko Buič je po vsej Dalmaciji znan kot odlična osebnost in značajen javni delavec. Rodil se je l. 1894 v Splitu iz ugledne družine zdravnika dr. Jurina Buiča. Srednješolsko izobrazbo je dobil na gimnaziji v Splitu in se je že takrat kot dijak odlikoval v vrstah rodoljubne mladine. Vseučilišče je študiral in dosegel na Dunaju. Po sodni in advokatski praksi je stopil v trgovsko in industrijsko zbornico v Splitu, v kateri je l. 1924 postal glavni tajnik. V strankarsko političnem delovanju se ni udeleževal, pač pa je ves svoj čas posvetil splitški trgovski in industrijski zbornici in gospodarstvenim vprašanjem Dalmacije. Misel o zbliznanju slovenskih narodov z Bolgari, Čehoslovaki in Poljaki, je širil in vneto zastopal v slovenskih ligah. Letos 15. junija je bil imenovan za splitskega župana, kar je v vseh krogih v Splitu naletelo na najugodnejši odmev.

v interesu miru neka storiti, posebno, da bo morala nekaj podvzeti, da se naraščajoča napetost med Češkoslovaško in Nemčijo razbližni in da se ustvari zopet boljše ozračje, v katerem bo lord Runciman mogel uspešno končati svoje delo.

Angleški korak v Berlinu?

Državniki so nadalje imeli vtis, da je češkoslovaška vlada pokazala vso dobro voljo, da zahtevam sudetskih Nemcev želi ustreči v okviru dolžnosti, ki jih ima, seveda, da brani red in mir v državi ter da ohrani državno neodvisnost. Način, kako je sudetsko-nemška stranka zavrnila predloge praške vlade, je pa po mnenju dopisnika vzbudil nevoljo v angleških krogih. Angleška vlada se torej resno peča z vprašanjem močnega posredovanja. Kako bo to storila, še ni znano. Zdi se pa, da izbira med dvema možnostima:

1. Ali bo napravila diplomatski korak pri berlinski vladi in bo pri tej priložnosti izpovedala svojo resno zaskrbljenost glede položaja, ki nastaja v Srednji Evropi v zvezi s sudetskimi Nemci, ali pa bo

2. ministrski predsednik sam dal jasnejšo in nedvoumno izjavo glede zadržanja Anglije v »gotovih okoliščinah, ki bi mogle nastati iz neugodnih razvojev srednjeevropskega vprašanja.«

Sir John Simon bo danes pojasnil stališče Anglije

London, 26. avg. b. Vsa britanska javnost, posebno pa tisk, pričakuje z največjim zanimanjem jutrišnji veliki govor sira Johna Simona na Skotskem. Jutranji listi so polni najraznovrstnejših komentarjev, ki se izključno nanašajo na položaj v srednji Evropi, zlasti pa na Češkoslovaškem.

Diplomatski svetnik »Daily Expressa« poroča, da se bo sir John Simon jutri dotaknil češkoslovaškega problema in da bo bržkone ponovil znano Chamberlainovo izjavo, ki jo je podal 24. marca, istočasno pa bo pozval Nemčijo, da preneha z napadi v tisku proti Češkoslovaški in da se odreče vsemu, kar bi moglo napetost še povečati. Britanska vlada hoče na vsak način, da se predlogi lorda Runcimana v miru proučijo, nikakor pa ne v ozračju napetosti, pritiska in groženj. Sir John Simon bo v svojem govoru tudi poudaril

Nadaljevanje na 2. strani

Dunajska vremenska napoved: Menjaje oblačno, ponekod še lahken dež, zmerno toplo.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno in toplo.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro v vsej kraljevini, le v severnih krajih bo nekoliko oblačno. Tu pa tam jutranje megle. Toplota se bo dvignila.

(Nadaljevanje s 1. strani)

željo angleške vlade, da se sudetsko-nemško vprašanje mirno reši. Istočasno bo izrazil upanje, da ne bo nihče zunaj Čehoslovaške storil nekaj, kar bi moglo otežiti uspeh pogajanj. Prav tako bo Simon izjavil, da je ohranitev miru v Srednji Evropi največjega pomena za mir v svetu. Njegov govor ne bo pomenil nobene grožnje, brez dvoma pa bo opomin tistim, ki mislijo, da bo Anglija ostala nevtralna v primeru, če bi kdo napadel Čehoslovaško. Prvotno je hotel izjavo podati sam ministri predsednik Chamberlain, kar pa so mu zdravniki odvetovali zaradi slabega zdravja.

Runcimanov predlog: 23 kantonov

London, 26. avg. Sedaj je v glavnih potezih popolnoma znan načrt, ki ga misli predložiti lord Runciman, ako bi se razgovori in pogajanja med čehoslovaško vlado in zastopstvom sudetskimi Nemcem oziroma Henleinom končevalo javno razbilo. Vendar pa tega načrta ne bodo objavili, razen če bi res prišlo do tega, da bi se moralo začeti o njem v Pragi razpravljati, pač pa so pridrle v javnost nekatere osnovne Runcimanove elaborata, ki je baje delo velike modrosti in mojsreke kombinacije med stališčem čehoslovaške vlade in med zahtevami Nemcev.

Načrt v resnici deli Čehoslovaško v 23 kantonev, ki pa nimajo tako velike in široke upravne avtonomije, kakor jo želijo Nemci in Slovaki ter druge manjšine, ki hočejo Čehoslovaško razdeliti v štiri skoraj neodvisne narodne province, pač pa imajo to prednost napram drugim načrtom, da bodo razne narodnosti v teh kantoni povsod skoraj kompaktno skupaj.

Postavljajna kompetenca teh kantonev je v Runcimanovem načrtu natančno določena in razdeljena med posameznimi lokalnimi in centralnimi oblastmi, tako da pomeni uredba v Runcimanovem smislu skoraj matematično sredino med predlogi vlade in načrtom sudetskimi Nemcem. Nemci bodo imeli po angleškem načrtu garancijo, da bodo imeli v svojih kantoni svojo veliko, ako ne celo popolno večino, ne bodo pa imeli tistega velikega teritorija, ki bi čehoslovaško državo skoraj popolnoma obdajal kakor obroč.

Osnovnemu parlamentu daje Runciman zunanje zadeve, skupne finance in narodno obrambo in zagotovi vsakemu narodu primeren vpliv v njem, ki ga bodo vršile delegacije vseh narodnosti: češke, nemške, slovaške, ogrske in poljske. Ne bodo pa po Runcimanovem načrtu Čehi oziroma Čehi in Slovaki mogli biti majorizirani.

Mnenje v Parizu

Pariz, 26. avg. b. Tudi pariški tisk je prepričan, da bo jutrišnji govor sira Johna Simona velikanskega pomena. Londonski dopisniki pariških listov potrjujejo izreden pomen večerajšnjih posvetovanj v Foreign Officeu. Francoski tisk pa namenoma ne napoveduje nobenih senzacij. Henry de Kiriš navaja v svojem listu dve možnosti:

1. da namerava Anglija spustiti poskusni balon, da bi predvsem spoznala reakcijo lastnega javnega mnenja;

2. da britanska vlada danes dobro pozna Henleinovo nepopustljivost in Hitlerjev namen ter je pripravi težkih dogodkov.

Nürnberški kongres Anglijo vsekakor najbolj vznemirja. Quai d'Orsay je zahteval od Anglije, da se zavzame za Čehoslovaško. Londonska vlada pa dela tudi iz lastne pobude, kar je razlog več, da smatra Anglija položaj za resen in da želi za vsako ceno doseči popuščanje napetosti.

Posveti v Pragi

Praga, 26. avgusta. AA. (Havas) Lord Runciman je danes dopoldne sprejel odposlanstvo sudetsko-nemške stranke, v katerem so bili Kundt, Peters, Rosch, Sebekowski, Schikentanz in Ullrich.

Predsednik čehoslovaške vlade dr. Hodža bo danes dopoldne sprejel narod. poslanca Kundta, šefa sudetsko-nemškega odposlanca. Pri tej priliki bo dr. Hodža s Kundtom določil postopek za nadaljnja pogajanja in bo pretresal nov načrt, ki bo služil kot osnova za ta nova pogajanja.

„Vojaški ukrepi“

Praga, 26. avgusta. AA. (Havas) Poluradna agencija CTK objavlja poročilo, po katerem je imel ožji politični odbor ministrov večeraj dvakrat sejo. Nasprotno vsem, ki jih je objavil nek čehoslovaški list in po katerih so ministri med drugim razpravljali tudi o raznih vojaških ukrepih. V političnih krogih poudarjajo, da je ta konferenca imela edini cilj najti novo podlago za razgovore s predstavniki sudetsko-nemške stranke. V merodajnih krogih potrjujejo, da so ministri ožjega političnega odbora izdelali nova načela, po katerih se bodo nadaljevala pogajanja s sudetskimi Nemci. Ta nova načela računajo s stališčem sudetskimi Nemcem.

Nove ponudbe praške vlade Nemcem

Praga, 26. avgusta, b. Z veliko brizno se menjajo politični dogodki glede Čehoslovaške in nihče ne ve, kaj bo prinesla bodočnost. To velja za čehoslovaško vlado, za narodne manjšine, za britansko delegacijo in za vse javno mnenje na Čehoslovaškem. Vse pričakuje, da je čehoslovaški problem prešel v končno stopnjo sklepov. Z veliko pozornostjo spremljajo poročila iz Londona o bivanju Gwatkina in večerajšnjem posvetovanju Foreign Officea. Njegov povratek pričakujejo nestrno, ker še nihče ne ve, kaj namerava storiti lord Runciman. Vse vesti pa je treba vzeti zelo oprežno. Jasno je le to, da lord Runciman želi doseči vsaj delni, če že ne popolni uspeh, ker gre tu za prestiž Velike Britanije. Ako pride v medčas do sporazuma med spornima strankama, se bo ta uspeh brez dvoma pripisal lordu Runcimanu. Lord Runciman pa je zares zadnje dni pokazal izredno veliko delavnost in prepričevalno moč ter pomirjevalno vplival na obe strani.

Včeraj sta bili tudi dve seji političnega odbora ministrov. Druga seja je bila pod predsedstvom predsednika republike dr. Beneša. Uradno poročajo, da sta bili obe seji posvečeni vprašanju, kakšne naj bodo nadaljnje smernice čehoslovaške vlade pri pogajanjih za rešitev narodnostnega problema. Obe seji pa sta bili tudi v neposredni zvezi z obiskom Gwatkina v Londonu. Ponoči se je zvedelo, da je politični odbor ministrov, ne da bi čakal na povratek Gwatkina, sklenil sprejeti nova načela za pogajanja s sudetsko-nemško stranko. Kakšni so tozadevni sklepi, še ni znano, baje pa gre za načrt večjih ponudb, ki ne bodo temeljito vzele v pretres same pogajanja s sudetsko-nemško stranko, temveč se bo ob priliki rešitve sudetsko-nemškega problema rešilo tudi vprašanje ostalih narodnih manjšin. Ponudbe čehoslovaške vlade bodo bržkone vsebovale nov načrt razdelitve republike na župe oziroma kantone. Število kantonev se bo gibalo med 10 in 23. V vsakem od teh kantonev bodo dobili Nemci, v kolikor v tem kantonu prebivajo, svoje samouprave pod pogojem, da se odrečejo avtonomističnim zahtevam. To so seveda le ugibanja o izidu večerajšnjih konferenc, ki pa baje temeljijo na verodostojnih informacijah. Te informacije se namreč tudi strinjajo z glavnimi obrisi poročila, ki so ga objavile

»Lidove novine« in glasom katerega gredo sedanja pogajanja v Londonu in Pragi v glavnem za tem, da se najdejo novi temelji za pogajanja. Narodna politika je glede tega še bolj jasna in piše:

»Končno bo le London tisti, ki bo odločil, ne pa Praga. Kriza bo imela za čehoslovaško republiko precej tragično obsežje. Problem čehoslovaške so sedaj krepko povežali s svetovnimi problemi. Mi bomo morali z našimi koncesijami poplačati mir.«

Čuden „proglas“ sudetskih Nemcev

Praga, 26. avgusta. c. Veliko razburjenje je vzbudil danes pri čehoslovaških vladnih krogih neki proglas, ki ga je baje objavila sudetska nemška stranka. Na proglasu sta podpisana člana vodstva stranke in poslanca Külnier in Franek. V tem proglasu izjavlja stranka, da je sedaj teroriziranje sudetskimi Nemcem doseglo višek in da je treba enkrat napraviti konec. Zato poziva vodstvo stranke, da se naj vsak pristaš stranke poslej sam brani tudi s silo in naj več ne čaka na zaščito zakona.

Notranje ministrstvo je takoj objavilo izjavo, v katerem pravi, da je tak proglas popolnoma nedopusten. Notranje ministrstvo ve za vse vzroke in okoliščine dosedanjih spopadov in tudi pozna krivice. Zato je uvedlo vse korake, ki jih predpisujejo zakoni in bo tudi v bodoče znalo štiti zakonito stanje. Edino vlada in njeni organi smejo skrbeti za red in mir, ne pa posamezniki na lastno pest. Notranje ministrstvo je tudi prepričano, da je vsebina letaka nezakonita.

Čehoslovaški proračun za poldrugo milijardo višji

Praga, 26. avgusta. »Venkov« poroča, da bo bodoči čehoslovaški proračun zvišan za poldrugo milijardo Kč. Višji izdatki so namenjeni narodni obrambi.

Kanonik Cardijn na kongresu „Pax Romane“ v Rogaški Slatini predava o socialnem delu katoliškega dijaka

Rogaška Slatina, 26. avg.

Študijski dnevi Pax Romane v Rogaški Slatini gredo proti koncu. Zborovanje za zborovanjem se vrši pozno v noč. Kratek prosti čas med zborovanji pa kongresisti pridno uporabljajo za ustvaritev prijateljskih medsebojnih stikov. V Pax Romani smo vsi enaki; vsak narod ima tu svoje častno mesto, vse nas druži globoka ljubezen v Kristusa.

Glavni predmet, ki so ga obravnavali zastopniki dijaških zvez v četrtke je: socialno delo katoliškega študenta med delavci. O pripravi katoliškega študenta za socialno delo med delavci je govoril kanonik Cardijn, ustanovitelj mogočnega žosističnega gibanja v Belgiji in Franciji, ki se je po belgijskem zgledu razvilo tudi že drugod. Zahvalil se je za veliko zanimanje študentov za delavska vprašanja in za veliko pripravljenost za sodelovanje. Če hočemo zrušiti komunizem med delavci, je rekel kanonik Cardijn, imamo zato samo eno močno sredstvo: delavcu vrniti zavesti o važnosti vloge, ki jo delavec vrši v človeški družbi. Katoliške delavce pa je treba vzgojiti v apostole med drugimi delavci, ki so bili zapeljani, treba jim je vcepiti zavest o važnosti in veličini njihovega apostolskega dela med delavskimi tovariši, ki jim je treba vrniti njihovo dostojanstvo in jih pridobiti za Kristusa. Je to apostolat, ki ga morejo edino delavci sami vršiti, in to tako, da postanejo res pravi kristjani v vsem svojem življenju.

Za način pridobivanja so si postavili žostiti geslo, ki se glasi: voir, juger, agir — videti, predložiti, delati. Apostolat med intelektualci, ki je brez dvoma težji in ki mora biti prikritojen obstoječim razmeram med intelektualnimi krog, mora iti vzporedno z delavskim apostolatom. Pri vsem tem delu pa se je treba zavedati, da bo samo borbeni katolicizem premagal komunizem. Kjer takih borbenih kadrov med študenti še ni, jih je treba ustanoviti, že obstoječe pa je treba odločno reformirati, treba jim je dati dušo. Po kratkem uvodnem referatu kanonika Gardijna so deževala nanj številna vprašanja, na katera je mojastrsko in res zanimivo odgovarjal.

V četrtke zvečer je bil prijateljski sestanek vseh udeležencev študijskih dni. Na njem so delegati posrednih zvez poročali o svojem delu. Velika škoda je, da se moram pri teh zanimivih poročilih omejiti le na najkrajše. Belgija ima eno

katoliško in več nevtralnih univerz. Katoliški akademiki so povsod organizirani in zelo dobro delujejo. Posebno močan je njihov tisk. Bolgarija je šele letos postala članica Pax Romane. V Bolgariji obstojita danes že dve katoliški akademiki organizaciji. Po težjem organizacijskem delu se hočejo bolgarski akademiki posvetiti notranji izobrazbi, da tako čim hitreje dohitijo katoliške akademike v drugih državah, ki imajo že dolgo svoje organizacije. Francija lahko služi za vzgled mnogim drugim akademskim organizacijam z veliko iniciativnostjo in delavnostjo. Posebno poročilo so podale tudi francoske študentke, ki so v preteklem letu razvile široko socialno in karitativno akcijo.

Madžari imajo na kongresu kar štiri zastopstva: dve zvezi iz Madžarske, madžarska manjšina iz Čehoslovaške in Rumunije. V Budimpešti so dali iniciativne vladi za modernije socialno zakonodajo. Ustanovili so tudi enotno fronto katoliške študentske, delavske in kmečke mladine. Zastopnik Indije je orisal veliko polje za katolicizem v svoji daljni domovini ter je izrazil željo, da bi tudi njegovi domovini, kjer že komunizem vrši svojo propagando, kmalu zasijala luč katolicizma. V Litvi so v preteklem letu katoliški študenti zmagovali pri volitvah na univerzi. Luksemburški študenti so izvedli notranjo reorganizacijo v družvah in so pritegnili k ožjemu sodelovanju tudi starešine. Nizozemci so posvetili večino časa socialnemu oblikovanju ter so izvedli široko agitacijo za pomnožitev svojega članstva. Poljski so imeli več tečajev, na katerih so predlovali vprašanja kot vrednost človeške osebnosti, liturgična, verska vprašanja, imeli so tudi dva socialna tedna. Ukrajinci: versko udeleževanje, sodelovanje med študenti in delavci v posebnih delavskih kolonijah. Rumuniji je po večini pravoslavna dežela, zato imajo katoliški študenti tam mnogo težje delo kot drugje. Imajo dve organizaciji po 40 članov, upajo pa, da bodo v bodoče z vztrajnim delom pomnožili svoje število. Švicarski študenti so znani po svojih brošurah, ki jih vsako leto v veliki množini izdajajo in jih delijo med delavce. Češki študenti so izpolnili to leto z realizacijo smernic lanskega kongresa Pax Romane, slovaška delegacija pa je poročala o svojem kulturnem, verskem, socialnem in nacionalnem delu. V Ameriki se Pax Romana šele ustanavlja, zato je bilo poročilo ameriškega delegata iz Združenih držav nekoliko daljše. Predaleč bi nas zavedlo, če bi o tem podrobno poročali, le toliko naj omenimo, da je delo ameriških katoliških organizacij, ki imajo nad 10.000 organiziranih članov, že tako uspešno, da se bo lahko že prihodnje leto vršil kongres Pax Romane že lahko v Ameriki. Sledili sta še poročili Hrvaške zveze in Slovenske dijaške zveze, nato pa je bil ta nad vse zanimiv večer končan.

V petek dopoldne je bil v Rogaški Slatini občni zbor Pax Romane, na katerem je bilo med drugim sklenjeno, da bo prihodnji kongres Pax Romane v ameriških Združenih državah. Izvoljen je bil tudi novi odbor, v katerem ima Amerika predsednika, podpredsednika pa bodo: Slovenec, Francoz in Anglež.

Nemška vojska pred Horthyjem

Berlin, 26. avgusta. Smatrajo, da je bila vojaška parada, ki jo je Hitler priredil v čast Horthyju, največkrat pregled nemške vojske zadnjih 20 let. Parada je bila v živalskem vrtu. Vojaški mimohod so gledali tudi zastopniki diplomacije, med drugimi tudi zastopniki Male antante. Med defilejem je sicer deževalo, toda je kljub temu zapustil največji vtis. Nekateri listi pišejo, da je Hitler pokazal »meč Nemčije«. Prvikrat po vojni je Nemčija pokazala vse vrste orožja. Torej razen pehote in konjenice in običajnega topništva tudi vse mnogovrstne panoge modernega orožja, kakor kompanije kolesarjev, motorizirane strojnice, motorizirano lahko topništvo, motorizirane topove proti tankom, dalje težko in najtežjo artiljerijo, pri čemer je bilo videti čisto nove zelo težke topove največjega kalibra. Poseben odred so tvorile oklopne čete s tanki in mnogo vrst oklopnih vozil. Ravno tako je bilo videti čisto novovrstne pontonske oddelke in tehnične čete z najraznovrstnejšim modernim orožjem, protiletalskim topništvom itd. Parada vojnega letalstva je odpadla zaradi slabega vremena.

Občinstvo je posebno navdušeno pozdravljalo motorizirane čete in težko topništvo. Posebno zanimanje je vzbudilo 12 čisto novih topov z dolgimi cevami, ki spominjajo na debelo Berto. Sestavni deli teh topov, podlaga, priprave za basanje itd. so v spredu tvorili 700 do 800 m dolg oddelek. Parada je trajala skoraj dve uri.

Novi reški škof

O novo imenovanem škofu na Reki dr. Hugo Camozzo, ki je bil doslej kanonik penitenciarij pri sv. Marku v Benetkah, piše »Osservatore Romano«, da je znan po pobožnosti in učenosti ter finem obnašanju. Rojen je bil od beneških staršev leta 1892 v Milanu in je študiral v Benetkah veskozi v duhovskih šolah ter je bil leta 1915 posvečen v mašnika. Nato je bil deset let tajnik beneškega kardinala Lafontaineja, ki ga je potem postavil v kapitulo sv. Marka za kanonika penitenciarja. Msgr. Camozzo zna deset jezikov, od katerih jih govori sedem dovršeno, ima veliko zvez po vsej Evropi ter je doktor bogoslovja in kanoničnega prava. Strokovnjak je zlasti v mladinskem vprašanju ter je v Benetkah ustanovil kolegij sv. Tarzicija. Bil je tudi kaplan-tako imenovani Opere giovanili, učitelj v konviktu Marco Foscarini ter konzultor za verski pouk v vodstvu Balile. Prevedel je nekaj mladinskih del katoliških pisateljev Totha in Kepplerja ter napisal mladinsko knjižico o sv. maši, ki je razprodana v 110.000 izvodih. Novi škof pozna že nekaj mlajšega klera reške škofije, ker ta škofija pošilja svoje kandidate za duhovski stan v beneško patriarhalno sementišče, kjer je bil msgr. Camozzo nekaj časa spiritual. »Osservatore Romano« pravi, da je novi škof izredno moder, takten in ljubezniv.

Posveti upravnega odbora Glavne zadrzne zveze

Zagreb, 26. avg. b. Danes dopoldne je bila konferenca upravnega odbora Glavne zadrzne zveze v Kmečkem domu na Zrinjevcu. Na sejo je prišla večina članov izvršilnega odbora razen predsednika ministra g. dr. Antona Korošca, ki je bil zadržan. Od ministrov pa je bil na konferenci Voja: Djordjević, dalje predsednik Zadrzne matice iz Splita Dr. Gjunio, odposlanec Glavne zadrzne zveze tajnik dr. Avgustin Juretić, Djordje Davidović, kakor tudi nekaj predstavnikov iz Banata in Vojvodine. Iz Zagreba je predsedoval konferenci predsednik dosedanje Zveze hrvatskih kmečkih zadrug dr. Stjepan Pošćić, konference so se pa udeležili še nekateri drugi člani izvršilnega odbora. Seja je trajala od 9 do 13.30. Na njej so razpravljali o stališču, ki ga bodo predstavniki zadrug, vključeni v staro glavno zadržno zvezo, zastopali na konferenci s predstavniki drugih zvez. Predstavniki hrvatske zadrzne zveze so poudarjali potrebo, da se v novi vrhovni zadržni organizaciji zagotovi harmonično delo in popolna enakopravnost vseh krajev ter so bili podani razni predlogi. Posebno pozornost je vzbudil načrt predsednika Zadrzne matice v Splitu dr. Gjunio o prenosu delokroga nove glavne zadrzne zveze na tri izvršilne organe za tri najvažnejša področja. Poudaril je potrebo, da se hrvatskemu zadržništvu zagotovi popolna enakopravnost in da se zagotovi tudi zadostni krediti pri PAB-u. Popoldne so se sestali na konferenco delegati vseh zadržnih zvez, da proučijo vprašanje sklicanja novega ustanovnega občnega zbora za novo glavno zadržno zvezo. Prav tako so proučili tudi razna tehnična in organizacijska vprašanja.

Praška in dunajska vlada prepovedali uvoz živine iz okuženih krajev

Belgrad, 26. avgusta. AA. Čehoslovaška vlada je zaradi slinavke in parkljevke prepovedala iz Jugoslavije izvoz živine, živinskih surovin in predmetov, s katerimi se more prenesti bolezen, in sicer iz vseh okrajev drinske in donavske banovine in iz področja uprave mesta Belgrada ter naslednjih okrajev: Dolnja Lendava, Laška, Radovljica, Daruvar, Donji Miholjac, Djakovo, Dugoselo, Grubišno polje, Koprivnica, Kostanjica, Križevci, Našice, Osijek, Pakrac, Prelog, Podravska Slatina, Slavonski Brod, Samobor, Slavonska Požega, Valtovo, Velika Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zagreb, Županja, Derventa, Dobo, Gračanica, Gračac in Maglaj. Tovarniško oprana, to je predelana volna, in žima ne spada pod to prepoved, če je zraven pošiljke potrjeno, da v občini, odkoder to blago prihaja, ni slinavke in parkljevke in da se more to blago brez nevarnosti za bolezen uvoziti. Pod uvozno prepoved pa ne spada seno oziroma slama, ki se uporablja za pakiranje blaga na ta način, da se takoj na mestu, kamor prispje, sežge. Češko poljedelsko ministrstvo si pridržuje pravico, da v posrednih primerih na podlagi prošnje dovoli izjemo iz te prepovedi.

V zvezi s pojavom živinske parkljevke in slinavke je poljedelsko ministrstvo na Dunaju prepovedalo iz vseh zaprtih jugoslovanskih področij izvoz vseh vrst živinske hrane ter si pridržuje pravico, da s posebnim uvoznim dovoljenjem od primera do primera dovoli uvoz ter da predpiše posebne pogoje glede uvoza mlinskih proizvodov za prehrano živine. Naše poljedelsko ministrstvo se je preko našega poslanika sporazumelo, da bo dunajsko poljedelsko ministrstvo dovolilo uvoz tistih pošiljk, ki bodo opremljene s potrdilom državnega ali od države poverjenega živinovozdravnika, da v kraju, kjer je bilo blago pridelano, ni slinavke in parkljevke.

Italija čestita Madžarom k blejskemu sporazumu

Budimpešta, 26. avgusta. AA. (Stefani). Vsi listi s posebnim zadovoljstvom poudarjajo, da je italijanski zunanji minister grof Ciano madžarskemu zunanjemu ministru poslal brzojavko, v kateri mu čestita na uspehu zaradi sporazuma na Bledu.

Due nesreči

Ljubljana, 26. avgusta. Danes malo pred 2. uro popoldne je neki avto podrl na vogalu Resljeve ceste in Slomškove ulice 19 letno frizerko Rado Rejčevu, stanujočo v Svačičevi ulici 12. Dekle je dobilo resne poškodbe na ramah in rokah. — Na Krekovem trgu pa je popoldne neki neznan kolesar podrl 4 letno Bredo Tršinarjevo, hčerko maserja iz Študentovske ulice št. 13. Mala deklica je dobila poškodbe po vsem telesu. Značilno je, da jo je neznan kolesar po nesreči naglo odkuril. Obe ponesrečenki je v bolnišnico prepeljal reševalni avto.

Osebnosti

Belgrad, 26. avg. m. Napredoval je za višjega gozdarskega svetnika 4. skup. 2. stopnje pri gozdarski upravi na Bledu inž. Alojzij Rus, dosedanj gozdarski svetnik 5. skup pri isti upravi. Za višjega gozdarskega svetnika 4. skupine 2. stop pri direkciji gozdarskih uradov v Ljubljani inž. Dominik Cerjak, od sedaj svetnik 5. skupine.

Nocoj je odpotoval v Belgrad predsednik kraljevske vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović. S prvim brzojavkom pa je odpotoval v Belgrad novi trgovinski minister inž. Milan Kabašin, ki bo jutri v Belgradu zaprižen.

Sport

Viktorija: Ilirija

v nedeljo ob 16. uri na kopališču SK Ilirije.

Samo en dan nas še loči od najzanimivejšega srečanja v letošnjem tekmovanju za Jadranski pokal. Viktorija je pripeljala seboj vse odlične juniorje, ki so preteklo nedeljo osvojili jun. drž. prvenstvo v Novem Sadu; ravno tako so prispeli tudi že vsi stari izkušeni borci, kot inž. Marčeta, Grkinič, Mini in ostali. V kako odlični formi se nahajajo plavalci in plavalčice Viktorije, se vidi že po tem, da so najavili ljubljanski plavalni podvezi kar v devetih točkah poskus rušenja drž. rekordov.

Zelo interesantno in razburljivo bo srečanje obeh waterpolo moštev. Ilirija se bo na vsak način skušala revanžirati za nedavni poraz na drž. prvenstvu v Ljubljani, kjer si je Viktorija po težki zmagi 7 : 5 nad Ilirijo osvojila drž. prvenstvo. Viktorija se zaveda važnosti te waterpolo tekme, kajti od nedeljskega izida odvisi vprašanje waterpolo prava v tekmovanju za Jadranski pokal; zato je tudi zaprosila Ilirijo za pristane, da bi šodil to tekmo izvenljubljanski sodnik g. Preič, eden naših najboljših waterpolo sodnikov. Če zmagaja Ilirija, ima teoretično še možnost, da postane tudi končni zmagovalac v waterpolu.

Cene vstopnic so sledeče: sedeži 15., stojišča 10. dijaška 6 din. Dijaška stojišča se bodo izdajala samo proti predložitvi legitimacije, in sicer pred pričetkom tekmovanja. Sedeži bodo numerirani, zato naj si oni, ki hočejo boljši prostor, preskrbe vstopnice v predprodaji, ki bo v nedeljo ves dan pri blagajni kopališča SK Ilirije.

Ponovno opozarjamo cenjeno občinstvo, da se bo začelo tekmovanje točno ob 16 popoldne in da bodo morali kopalci zapustiti kopališče ob 15.

Mariborski šport

Maribor, 25. avgusta.

Nogometni spored za nedeljo, dne 28. avgusta.

Zaradi nemadne odpovedi SK Celja, ki bi moralo odigrati revanžno tekmo v Mariboru, je ISSK Maribor povabil v goste dobro moštvo SK Olimp iz Celja. Tekma bo odigrana na igrišču SK Rapid ob 16.30. Upoštevajoč zadnje lepe rezultate Olimpa, se obeta napeta tekma, ki bo gotovo zadovoljila gledalce, posebno še iz razloga, da ISSK Maribor že dalje časa ni igral v Mariboru. Predtekmo odigrata dva kombinirana teama ISSK Maribor in SK Rapid.

Celjski šport

V nedeljo ob pol 5 bo na Olimpovem igrišču v Gaberju prijateljska nogometna tekma med SK Zeleničarjem in SK Olimpom. Prvenstvene nogometne tekme med SK Jugoslavijo in Atletiki n e bo, ker je termin odložen do 4. septembra. Ob 3 popoldne bo na istem igrišču poskusna nogometna tekma med SK Borutom iz Gotovalj in mladino SK Celja.

SK Mars: SK Graška

V nedeljo 28. t. m. ob 10. prijateljska nogometna tekma na igrišču »Ilirije« za Kolinsko tovarno. Oba kluba sta izpopolnila svoje vrste ter jih samo še oblačujeta za bližajočo se prvenstvo. Moštvi nastopita v igralci, kateri bodo reševali čast svojega kluba v prvenstvu. Moštvi imata že sedaj za seboj nekaj uspešnih tekem, prav ta tekma pa jima bo služila za merilo znanja ter za nadaljnje uspehe v jesenskem startu orvenstvenega tekmovanja.

voditelji koroških Slovencev

A black and white portrait of a middle-aged man with short, dark hair, looking slightly to the right. He is wearing a dark suit jacket over a white clerical shirt with a prominent white collar. The background is a plain, light-colored wall.

Danes so šmarje pred velikim praznikom. Že več tednov se šmarska mladina pripravlja na ta svoj dan, ko bo pokazala, da tudi ona nekaj zmore, da je tudi ona zrela mladina, ki ljubi svoj dom. Vsi, ki vam je pri srcu naša mladina, pridite dne 4. septembra šmarjel Spored je sledeči: ob pol 9 sprejem gostov na postaji, nato sprevod; ob pol 10 sv. maša, po sv. maši kmečko zborovanje. Popoldan ob pol 2 liturgije v cerkvi, ob 3 telovadni nastop fantovskih odskov in dekleških krožkov. Po nastopu prosta zabava z obilnim srečelovom.

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Kamniku

Pod pokroviteljstvom narodnega voditelja ministra dr. Korošca in škola dr. Rožmana bo v nedeljo 4. septembra v Kamniku velika proslava 20 letnice Jugoslavije, na katerem govorijo ban dr. Natlačen, pisatelj Finžgar in zastopnik Narodnega odbora.

Odkritje spominske plošče narodnemu borcu generalu Maistru.

4. septembra vsi v Kamniku

Koledar

Sobota, 27. avgusta: Jožef Kal, spoznavalec; Antuza, mučenica.

Nedelja, 28. avgusta: 12. pobinkoštna nedelja; Avgustin, cerkv. učenik; Hermes, muč.

— Naša država ne potrebuje uvoza tujih fotografiranih razglednic, je deviza, pod katero je Fotoklub Ljubljana pozval domačo obiri takšnih razglednic, naj sodeluje v posebnem oddelku fotografske razstave na septemberskem Ljubljanskem velesejmu. Odzvala se je lepa vrsta tve, kar more tujega človeka o kakšnem kraju zanimati. Prav zato je pohvaliti pobudo ljubljanskih organiziranih amaterjev, ki jim bo s sodelovanjem naše najbolj znane razgledniške obrti uspelo pokazati, kakšna mora biti dobra in učinkovita fotografska razglednica. Razstava bo v času od 1. do 12. septembra na Ljubljanskem velesejmu.

Doroty Lamour Poslednji vlak iz Madrida KINO MATICA

v velikem vojnem filmu

ob 16, 19.15 in 21.15

— Važno za trgovce. Samo še pol leta prakse potrebuje vaša hčerka ali sin, da lahko sam odpre trgovino, če dovoli enoletni trgovski tečaj na Trgovskem učilišču in stenografskem inštitutu Robida v Ljubljani s primerno šolsko predizobrazbo. Vpisovanje vsak dan v Trnovski ulici 15. Zahtevajte prospekte!

— Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

— Polovična voznina. Jesenski Ljubljanski velesejem bo od 1. do 12. septembra. Generalna direkcija državnih železnic je odobrila polovično voznino v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra. Obiskovalci Ljubljanskega velesejma, ki hočejo uživati 50% popust na železnicah, naj kupijo na obeh postajah ali pri Putniku direktno celo vožno karto do Ljubljane in ravnemu železniško izkaznico za 2 din. Železniške karte pri prihodu v Ljubljano ne smejo oddati, ker velja ta skupno z železniško rumeno legitimacijo, na kateri se potrdi obisk velesejma, za brezplačen povratek do obeh postaj. Legitimacije za vstop na velesejem se kupijo v Ljubljani na velesejmu pri blagajni.

Slovenski dan 4. septembra bo zbral vse kočevske Slovence in njihove prijatelje v Kočevju!

— Tečaj za nemški jezik v Marijinem zavodu v starodavni Gospe Sveti na Koroškem pod vodstvom usmiljenk. Poleg nemščine je priložnost izobrazbe v sodobnem gospodinjstvu in v glasbi. Začetek tečaja 19. septembra; naknadni vstop je možen od 15. novembra. Za vsa oskrbo se plača mesečno 40 mark in 2 marki; za pouk v glasbi se vračuna zmerom mesečen honorar. Naslov: Marienanstalt in Maria Saal, Kärnten, Nemčija.

— Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani. Kongresni trg 2-II. (prostor Dopsne trgovske šole) je dnevno med običajnimi uradnimi urami. Vsa pojasnila in prospekti so interesentom brezplačno na razpolago.

— Vinko Vodopivec, štiri vesele pevske koračnice za mešani zbor. Pesmi so uglasbene na besedilo znanega pesnika Cvetka Golarja. So polne vselega razpoloženja, čvrste in pa krepke. Naši zbori jih bodo pri vseh pevskih, kakor tudi drugih prireditvah, taborih itd. z veseljem in učinkom izvajali. Saj so melodične in kot take pevne, za naše zore najbolj in v vsa priporočila vredne. Dobijo se v jugoslovanski knjigarni v Ljubljani za ceno 10 din.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josefove« grenčice.

— Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brusenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

— Še je čas, da se prijavite za potovanje od 3.—8. sept. v Rim in Firenzo. Prijave sprejema do 29. VIII. Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

Edinstvena prilika. Za 180 din preko Plitvice, Banja Luke, Sarajeva v Dubrovnik dne 31. VIII. Zahtevajte podrobne informacije v Izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45.

— Udeležite se avtobusnih izletov v Vipavo od 6.—9. sept., v Gorico in Trst od 7.—8. sept., v Trst od 10.—11. sept. Prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice!

— Kupujemo staro medenino, bron, baker, cink in staro železo po najvišjih dnevnih cenah. Jugolutz, Ljubljana VII (Šiška).

— Novo donavsko pristanišče pri Novem Sadu. Kraj Bezdau blizu Novega Sada je zelo važno prometno križišče in zato se je izkazala potreba, da se v tem kraju zgradi veliko podonavsko pristanišče. Pred kratkim se je mudila v Bezdau strokovna komisija, ki je izbrala kraj, kjer se bo novo pristanišče gradilo. Prva dela so se že začela, pristanišče pa bo dogotovljeno že meseca oktobra t. l.

S preprečevalno naravnostjo, s silajno, človeško in presreljivo igro, ki zasluži polno priznanje je v tem filmu rešen pereč problem o ljubezni, o zakonu, o njegovih težavah in krizah, o zmagi ljubezni do otrok in o dolžnostih

Kino Union Tel. 22-21

Ljubljana

Priprave za proslavo kraljevega rojstnega dne

Na povabilo mestnega poglavarstva, objavljamo v vseh ljubljanskih dnevnikih, da so se včeraj v veliki dvorani mestnega poglavarstva zbrali predstavniki in zastopniki nad 60 ljubljanskih narodnih, kulturnih, bojevnih, telesno-vzgojnih in gasilskih društev ter organizacij, da se posvetujejo o pripravah za čim najslovesnejšo proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II.

Komandanta dravske divizije in komandanta mesta divizijskega generala G. Džordža S. Lukiča je zastopal adjutant kapetan I. razr. Hajnovski Jaroslav.

Zborovanju je predsedoval član mestnega sveta, polkovnik v p. g. Viktor Andrejka, ki mu je župan dr. Juro Adlešič poveril vsa skrb za proslavo.

Polkovnik Andrejka je poročal, da je bistvo proslave obhod po mestu na sam večer rojstnega dne kralja Petra II. 6. septembra, ki bo skupno z vojaškim obhodom. Sprevod se bo zbiral na Krekovem in Vodnikovem trgu ter se od tam pomikal Pred škofijo, po Stritarjevi ulici, Marijinem trgu, Miklošičevi cesti, Tavčarjevi ulici in čez Ajdovščino dalje po Tyrševi, Aleksandrovi, Bleiweisovi cesti, Gregorčičevi ulici, po Gradšnici in Gorupovi ulici na Aškerčevo ulico in po Zoizovi cesti na trg ev. Jakoba ter čez Stari trg na Mest-

ni trg, kjer se bo spreved ustavil. Združeni pevski zbori zapoje državno himno in morda še kako drugo domorodno pesem, a tu bo tudi pozdrav župana z balkona mestnega magistrata. Sodelovanje pri sprevodu so že sedaj zagotovile skoraj vse godbe, da bo v sprevodu igralo najmanj 6 ljubljanskih godb. Mestna občina bo poleg Gradu in Rožnika ter nekaterih spomenikov razsvetlila tudi mestni magistat in ga okrasila s primernim svetlobnim napisom. Organizacije se zbera na Vodnikovem in Krekovem trgu ob 18.45, sprevod se pa z Vodnikovega trga prične pomikati ob 19.30. Organizacije naj se spreveda udeležijo z društvenimi ali državnimi zastavami. Vsako društvo naj skrbi za rediteltje, ki naj imajo poseben znak, a mestna občina poskrbi za rediteltjsko nadzorstvo. Društva, ki tega še niso storila, naj svojo udeležbo prijavijo mestnemu predsedstvu.

Društvenih tablic ni treba jemati seboj k sprevodu, pač naj se pa organizacije udeležijo spreveda z baklami. Če se kolesarska društva žele udeležiti spreveda na kolesih, ali druge organizacije na konjih, naj to javijo čimprej mestnemu predsedstvu.

Vsi predlogi so bili sprejeti brez ugovora in soglasno, da je posvetovanje trajalo samo 20 min.

Uršulinske šole v Ljubljani

Na uršulinski gimnaziji, učiteljski šoli, vadnici in meščanski šoli bo vpisovanje dne 1. in 2. septembra. Za vpis v tukajšnje šole ni treba davčnega potrdila. Učenke I. gimn. razreda, ki so na tem zavodu napravile sprejemni izpit, naj se javijo pri vpisovanju, da poravnajo pristojbine. Učenke, ki posejajo ostale razrede, naj prinese s seboj zadnje letno izpisevalo. Gojenkam, ki bodo stanovale v uršulinskem internatu in posejale uršulinske gimnazije, se ni treba osebno zgledati pri vpisovanju.

V I. razred meščanske šole se sprejemajo učenke, ki so dovršile 4. razred ljudske ali razred višje narodne ali srednje šole. Vsaka učenka naj prinese k vpisovanju zadnje šolsko izpisevalo (izraz o šolskem napredku); tiste, ki letos n. novo vstopijo v šolo, pa tudi kretni list. Davčnega potrdila ni treba. Otvoritvena služba boja bo 10. septembra ob 8.

Na uršulinski ljudski šoli se vrši naknadno vpisovanje dne 1. septembra ves dan, dne 2. septembra je šolska sv. maša, v soboto dne 3. septembra se prične redni pouk.

Gimnazija, učiteljska šola in vadnica imajo otvoritveno službo boja dne 12. septembra ob 8. Takoj nato se prične redni pouk. Gojenke, ki stanujejo v zavodu, morajo priti 11. septembra do večera.

KINO SLOGA Tel. 27-30

Jetnik na dvorcu Zenda

Ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Film odlikovan na Bienalu v Benetkah

1 Maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vzemne zavarovalnice ob 4.15, pred odhodom turistovskih vlakov.

1 Za izlet v St. Jernej h konjskim dirkam sprejemajo prijave biljetarne Putnika do, soboto ob 6 večer. Biljetarna na Tyrševi cesti je za šentjernejške izletnike odprta tudi čez opoldne.

1 Mladci Fantovskega odseka »Ljubljana - mestec« se pozivajo, da se vsi udeležijo sestanka, ki bo v nedeljo ob 10 dopoldne v gimnazijski telovadnici na Poljanah.

1 Društvo rokodelskih mojstrov v Ljubljani bo priredilo od 17. do 20. septembra izlet v Italijo, in sicer v Benetke, Milano, Padovo itd. Vabimo vse člane društva, ki si žele ogledati ta mesta z malimi stroški in z ugodno vožnjo avtobusa, da se najkasneje do 5. septembra prijavijo v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, vsak dan od 4 do 6 popoldne, kjer bodo dobili podrobnejše informacije. Zanimanje za ta izlet je že zdaj veliko, zato ne odlašajte s prijavi, ker se more izleta udeležiti le omejeno število prilaščencev. Povabite tudi prijatelje društva.

1 Društvo rokodelskih mojstrov v Ljubljani sporoča vsem onim, ki so se prijavili za udeležbo na mariborskem taboru in plačali taborno knjižico in znak, da vplačani denar lahko dobe nazaj, in sicer do 5. septembra v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, od 4 do 6 popoldne.

1 Mestna počitniška kolonija v Metliki. Iz Metlike se vrnejo kolonisti v soboto, dne 27. 8. 1938 z vlakom ob 14.50. Starše vabi mestno poglavarstvo k sprejemu svojih otrok na glavni kolodvor.

1 Popoldanske predstave v Kinu Union. Od danes naprej bodo v kinu Union zopet redno vse popoldanske predstave tako, da so s tem

Danes premiera Moč ljubezni

Willy Fritsch, Gusti Huber, Jutta Freybe

Od danes naprej dnevno popolni red predstav in sicer ob 16, 19.15 in 21.15 uri, jutri (v nedeljo) ob 15, 17, 19 in 21 uri

zopet upeljane prejšnje redne ure predstav: ob delavnikih ob 16, 19.15 in 21.15; ob nedeljah in praznikih pa ob 15, 17, 19 in 21. Popolni vrstni red predstav velja tedaj že od današnje premiere filma »Moč ljubezni« naprej.

1 Rodbina dr. Zalokarjeva je darovala 100 din za revne učence namesto cvetja na grob pok. g. Milana Bleiweisa-Trsteniškega, za kar se ji upraviteljstvo šole na Ledini najtopleje zahvaljuje.

1 Opozarjamo, da se bo vršilo vpisovanje v šolo Glasbene Maticе v četrtek, petek in soboto, to je od 1. do 5. septembra vsak dan od 9 do 12 in od 15 do 17 v posloju Glasbene Maticе v Vegovi ulici. Redni pouk v vseh predmetih in oddelkih se bo začel v sredo 7. sept. Glasbeni pouk je potreben mladini zaradi splošne vzgoje, mnogim pa nudi v poznejšem življenju jako dober kruh, če postanejo praktični godbeniki, za kar je danes mnogo več prilike, kakor pa jo je bilo prej. Pogoji so isti kakor lanske leto, razvidni so na razglasni deski v veži zavoda.

1 Državni konservatorij v Ljubljani. Vpisovanje se bo vršilo od 1 do 7. sept. dnevno od 9 do 12 dopoldne v konservatorijski pisarni, Gosposka ulica 8; sprejemajo se gojenci v nižjo, srednjo in visoko šolo. Vsi novo vstopiški gojenci morajo položiti sprejemni izpit, ki bo 12. in 13. septembra. Vrstni red sprejemnih izpitov bo nabit v veži zavoda. Ravnateljstvo pozivlja stare in nove gojence, da se prijavijo v dneh od 1. do 7. septembra.

1 Na drž. II. deklinski meščanski šoli v Ljubljani bodo popravni izpiti za I. a, I. b in II. a razred 29. avgusta, za II. b in III. razr. 30. avgusta; popravni završni izpiti pa 31. avgusta. Vpisovanje I., 2. in 3. septembra od 8 do 13. Podrobna navodila so v izvestju in na šolski oglasni deski.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Poizvedovanja

Plava papiga je ušla. Tisti, kateri jo je ujel, naj jo blagovoli izročiti proti nagradi na naslov: Strmolci, Malgajeva ul. 10 (Ilirija).

4. septembra v krojih v Kamnik!

Na avtomobil je streljal

Slovenj Gradec, 26. avgusta. Neznaneec je ob belem dnevu streljal na avto, oziroma meril očividno na lastnika avta tovarnarja usnja žida Fischerja iz Zagreba. Ko je dne 25. 8. omenjeni avto privozil po cesti Guštanj—Mežica na naši severni meji, je blizu Prevalj, tik nad novim mostom čez Mežo, nenkrat počil strel iz vojaške karabinke s hriba nad mostom. Prvi strel je zadel v prednje kolo vozila in ga tako pokvaril, da bi se bilo vozilo kmalu prevrnilo. Takoj ga je moral lastnik nadomestiti z rezervo. Drugi strel pa je zadel na desno stran volana v šipo in jo razbil. K sreči pa je šofer sedel nekoliko bolj na levi strani volana, lastnik avto, kateremu je bil strel najbrž namenjen, pa tik za šoferjem, in ni bil nobeden zadet.

Maribor

m Na tabor v Ljutomer priredi jutri izlet z avtom fantovski odsek Maribor. Prijave za izlet se sprejemajo še danes v soboto med 16 in 17 na Livadi.

m Pobrezje. Za vse, ki se udeležijo narodnega tabora jutri v nedeljo v Ljutomeru, velja sledeče: Zbirališča so v Nasipni ulici pri oglasni deski »Slovenca« in pri železniškem prelazu ob pol 6 zjutraj. Točno ob triletni na 6 je odhod. Nekaj sedežev je še na razpolago. Cena vožnje je 20 din ter se bomo vozili tja čez Ptuj, nazaj pa čez Radgono in skozi Slovenske gorice. Prijavitelj se je v Verstovski ulici 16.

m Mariborski mali harmonikarji so po lepem uspehu, ki so ga dosegli na Bledu pred diplomati Ma-le antante, dosegli sedaj nov lep uspeh pred narodnim občinstvom. Nastopili so v sredo v Rogški Slatini v veliki zdravilski dvorani. Občinstvo je dvorano docela napolnilo, navzoči so bili tudi vsi udeleženci kongresa Pa Romana.

m Drava izročila žrtev. V nedeljo je utonil v Mariboru — kot smo v »Ponedeljskem Slovincu« poročali — 16letni gojencec šole železniških delavnic, sin strojevodje Franc Prešern. Hotel je v Studenčkih preplaviti Dravo na Mariborski otok, pa je pred očmi tovaršev nenkrat izginil pod vodo. Sedaj je prišla iz Ptuja vest, da so fantovo truplo našli v bližini Ptuja, kjer ga je Drava naplavila na obrežje.

m Smrt blage mamicе. V Vajnu pri Jarenini je umrla po daljši mučni bolezni gospa Antonija Sparl, stara 88 let. Bila je gospodinja znane šparlove hiše v Jarenini, ki je bila v predvojnem času ena najbolj zavedno slovenskih na severni meji. Dva njena sinova eta duhovnika, tretji pa je ugleden posestnik in župan jareninske občine. Za blago pokojnico bodo žalovali vsi, ki so jo poznali, posebno pa še reveži, katerim je bila prava mati ter je imela zanje vedno odprto roko. Pogreb bo v nedeljo 28. t. m. ob 9 dopoldne iz hiše žalosti v Vajnu na domače farno pokopališče v Jarenini. Svetila blagi mamiči večna luč, preostalom naše globoko žalje.

m Kolo v koruzi. V Melju je našel policijski stražnik na njivi med Trstenjakovo in Kejzarjevo ulico v koruzi skrito žensko kolo brez znamke in številke. Kolo, ki ga je tam skril očividno kak tat, je spravljeno na policijskem komisariatu.

m Stari kipi ukradeni. V Maribor je prispela prijava iz Slovenjgradca, da sta bila ukradena iz tamonje župne cerkve dva starinska kipa, ki predstavljata precejšnjo vrednost. Sta to kipa angelja in pa kip Kristusa, oba iz lesa.

m Sumljiva aretiranka. Na meji pri Sv. Duhu na Ostrom vrhu je bila aretirana nekda 30letna Angela Krošl, brez stalnega bivališča. Nameravala je prekorati mejo, pa so jo naši stražniki pravčasno prišli. Izjavila je, da je nameravala v sosednjo vas v Nemčiji samo na obisk k nekem znancom. Ko pa so jo preiskali, so našli pri njej neke načrte, zemljevid in slične sumljive material. Aretiranko so privedli v Maribor, kjer se sedaj preiskava nadaljuje.

m 24 kazni ga ni spametovalo. Brezposelni pekovski mojster Adolf Dimnik iz Sv. Lenarta je že 24 krat predkaznovan ter ima med drugim tudi prepoved zabiranja v gostilne za dobo 2 let. Kljub temu se je opil ter je nato povzročil pri svoji lastni sestri Albertini Dimnik pravo opustošenje. Razbil je večna vrata, poškodoval razno opremo in okna, tako da ga sedaj čaka še 25 kazen.

Celje

c Celjska župnija obhaja vsako leto na dan 28. avgusta god Sv. Daniela, župnijskega patrona ali žegnanje. Letos pade ta slovesnost ravno na nedeljo, zato bo ob pol 7 zjutraj pridiga ob 7 pa slovesna sveta maša. Popoldne ob pol 6 bodo slovesne večerice.

c Osebnost. Pri okrožnem sodišču v Celju je upokojen Miroslav Ludviger, dolgoletni naročnik »Slovenca«. Svoj pokoj je sklenil preživeti v dolenski metropoli v Novem mestu, kamor je že odpotoval. Zelimu mu, da bi ga preživel kar naj-ljubejši in si odpočil od truda polnega dela!

c Celjska mestna občina razpisuje oddajo službe blagajničarke v mestnem parnem in kadnem kopališču na Vrazovem trgu v Celju. Prosilke morajo dokazati, da so dovršile vsaj meščansko, odnosno nižjo srednjo šolo. Prednost imajo prosilke, ki imajo dvorazredno trgovsko šolo. Mesečni prejemki 1000 din. — Dalje razpisuje: službo strojnice v mestnem kopališču. Prosilce mora dokazati, da je položil izpit za posluževanje parnih kotlov, je izučen ključavničar in ima vsaj tri leta prakso kot strojnik. Prednost imajo absolventi strojne delovodske šole srednje tehnične šole, — in službo hišnika in hišnice za Delavski dom. — Prošnje je vložiti vključno do 10. septembra z vsemi potrebnimi dokumenti pri predsedništvu celjskega mestnega poglavarstva.

KINO UNION

Danes ob 16, 18.30 in 20.30

»MANEŽA«

c Božast je napadla 46 letnega dninarja Vincenca Turnška iz Podloga pri St. Jurju ob Taboru, ko je ponoči spal na kozolcu. Nesrečnež je padel s 3 m visokega kozolca in si zlomil desno nog, dobil pa je po vsem telesu hude zunanje in notranje poškodbe. Posebno močno si je poškodoval glavo. Nezvestnega so zjutraj našli pod kozolcem in ga brž odpeljali v celjsko bolnišnico.

c Glasbena matica v Celju. Šola prične svoje 20. šolsko leto z vpisovanjem novincev in prejšnjih gojencev dne 1., 2. in 3. septembra dnevno od 9 do 12 in od 3 do 6 popoldne v ravnateljiski pisarni Glasbene maticе na Slomškovem trgu 10-I. Poučujoče se isti predmeti in instrumenti kot lani. Za solo petje je poskrbljeno, da bo učna moč (ga. Lapajne) stalno v Celju. Mladini pa priporočamo obiskovanje mladinskega petja in teorije še posebej kot pripravo za bodoči instrumentalni pouk. Obisk mladinskega zborovskega petja je zaradi minimalnega mesečnega prispevka 2 din omogočen tudi najrevnejšim gojencem. Lanski gojenci naj se po možnosti vpišejo takoj v prvih treh dneh vpisovanja, da se s tem omogoči čimprej in redna dodelitev ostalih novodošlih gojencev k posameznim učnim močem. Vse podrobnosti glede pogojev so na oglasni deski v hodniku Glasbene maticе v I. nad.

Ptuj

Zadnja pot. V sredo, dne 24. t. m. smo spremlili k zadnjemu počitku na mestno pokopališče znanega in obče priljubljenega skladiščnika Alojzja Prevca. Pokojnik se je rodil v Kranju, dne 9. junija 1868 in je ravno letos praznoval 70 letnik svojega rojstva. Bil je kot trgovski pomočnik nekaj časa v Celju in Mariboru, nato pa v Ptuj kot skladiščnik pri trdnici Schwab od leta 1891., kjer ga je zatekla smrt. V svojem življenju je pretrpel mnoge nepravice in težke udarce, vendar je kljub temu kot gorenski korenina ohranil svojo vever značaj in humor, ki sta mu pomagala preko vseh strmin življenja do take častiljive starosti. V soboto, dne 20. t. m. mu je nenadoma postalo slabo. Bil je pripeljan v ptujsko bolnišnico, kjer je po dveh dneh, previden s svetotajstvi, Bogu vdano zatisnil svoje oči. Pogreba, ki ga je vodil g. prošt. Ivan Greif ob asistenci p. M. Godina, minoritskega gvardijana in p. Alfonza Sveta, min. župnika, se je udeležilo veliko občinstva. Pokojnikovi hčerki gdč. Anici in sorodnikom naše iskreno sožalje.

Krško

Krajevna JRZ priredi v nedeljo, 28. avgusta ob 10 v dvorani Prosvetnega društva narodno-obrambni shod. Glavni govornik pride iz Ljubljane. Somišljeniki udeležite se shoda polnoštevilno.

Bohinjska Bistrica

Samo še en dan nas loči od velike loterije, ki jo priredi Prosv. društvo v Boh. Bistrici dne 28. avgusta od 3 popoldne. Krasni dobinki so: sobna oprava, divan, kuhinjska oprava, štiri kolesa, vreča bele moke, obleka, ure budilke itd. Prav iskreno vabimo prijatelje kat. prosvete ta dan v Bohinju. — V ponedeljek so obiskali gg. zunanji ministri držav MZ Bohinji. Dobrodošlico in pozdrav jim je izrekel bistriški g. župan Rozman Jaka. Ob tej priliki so jih prišli pozdraviti tudi naši fantje in dekleta v lepah bohinjskih narodnih nošah in jim poklonili planinskega-bohinjskega cvetja.

Kranci

Velika množica čebel zastrupljenih. V eni zadnjih noči je nekdo zastrupil čebele v vasi Police pri Cerkljah. Lastniki čebel so iz vse Gorenjske in so jih imeli v Cerkljah na paši. Najbolj občutno škodo ima radovljiški župan g. Resman, kateremu je neznan zlikovec zastrupil devet panjev. Panje je polil s katranom, katerega smrad je umoril čebele. Lastniki čebel so bili zaradi tega dejanja silno ogorčeni, saj je znano, kako čebelarji ljubijo pridne čebele, razen tega pa nekateri trpijo tudi zelo občutno škodo. Orožniki so že aretirali neko osebo, vendar se ne ve, če je osumljeni res etorilec. Domačini domnevajo, da je to podlo dejanje storil čebelar, kateremu ni ljubo, da dovažajo v Cerklje čebele na paše. Čebelarji pa tega ne morejo verjeti. Pravijo, da pravi čebelar preveč ljubi čebele in jih ne bi mogel zastrupiti.

Jesenice

40 let slovenskega konsuma na Jesenicah. Poznano je, da so Jesenčani bili eni izmed prvih, ko so po letu 1890. pričeli ustanavljati svoje slovenske delavske kulturne, prosvetne in gospodarske ustanove. Ena izmed teh je tudi I. delavsko konzumno društvo, ki praznuje v nedeljo, dne 28. t. m. svojo štiridesetletnico. Proslava se prične s sv. mašo ob 8 v cerkvi na Savi. Po ev. maši bo elavnostno zborovanje, na katerem bo govoril dr. Basaj. Popoldne ob treh bo koncert Krekove godbe, srečolov in prosta zabava v prostorih društva, Delavska cesta 10. K temu pomembnemu jubileju društvu iskreno čestitamo.

Bogat srečolov. V nedeljo popoldne bo v prostorih I. delavskega konsuma bogat srečolov Vincenčeve konference v korist jeseniških revežev. Dobitki, ki so jih podarili v ta namen dobavitelji konsumu ob priliki 40-letnice konsuma in tudi drugi jeseniški trgovci in obrtniki, so deloma razstavljeni v konsumu. Srečke bodo po 2 din. Nekaj dobitkov je vrednih po več 10 dinarjev.

Obstoj ljubljanske tobačne tovarne

Zadnje dni smo čuli zopet glasove o ukinitvi ljubljanske tobačne tovarne. Že dalj časa se omejuje obseg dela v tovarni, ki ne izdeluje več vseh vrst tobačnih izdelkov, ki jih je izdelovala nekdanj, in število zaposlenega delavstva se stalno zmanjšuje. Zaradi tega dobivajo zadnji glasovi o demontaži močnejšo podlago.

Ljubljanska tobačna tovarna je prinesla v našo državo dobro dediščino. Njeni izdelki so bili na dobrem glasu, zlasti še le dobro njene cigare. Njeni izdelki, ki so bili cenjeni že v prejšnji državi in to kljub veliki konkurenci večjih tovarne — tudi v drugih mestih so zahtevali cigare, viržinke itd. —, so tudi v novi državi bili na višku. Saj si je pridobila ljubljanska tobačna tovarna v 50 letih praksi dovolj izkušenj za to panogo proizvodnje.

Tovarna je pred vojno zaposlovala nad 2000 delavcev in delavk, po vojni pa je prva leta to število padlo na 1100; nato pa se je ustalilo na 800 do 900. Po najnovejši statistiki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev je bilo julija 1932 zaposlenih v tobačni industriji v Sloveniji 861 delavec in delavka, junija 1938 pa 823 delavec in delavka. Gre za obstoj velikega števila delavstva.

Spomenska delavskih zaupnikov.
Z ozirom na te razmere je odbor delavskih zaupnikov sestavil posebno spomenico, ki jo je izročil vsem merodajnim faktorjem in v kateri pravi med drugim:

Podpisani odbor delavskih zaupnikov tobačne tovarne v Ljubljani si šteje v dolžnost opozoriti na glasove o demontaži tukajšnje tovarne in zahtevati, da se ustavi že početo zmanjševanje števila delavstva in postopno uklinjevanje izdelave cigar. Nato pravi:

Tukajšnja tobačna tovarna je svoj čas zaposlovala preko 2000 delavcev in to v času, ko je mesto Ljubljana štelo 40.000 prebivalcev. V zadnjih letih se je pa število delavstva zniževalo kar v grupah in tako je danes zaposleno še dobrih 600 delavcev, a mesto Ljubljana šteje danes nad 80.000 prebivalcev.

Kot se vidi že v številkah, je to zniževanje prekomerno in če pomislimo, da je v zadnjih letih še bilo preko 900 delavcev — danes pa samo še 600 —, prihajamo do zaključka, da se mesta 300 upokojenih delavcev sploh ne misli več izpopolniti.

Ker iz tega sledi in se tudi jasno vidi po naša a trajna demontaža tovarne — poleg začasnega slepila o novih strojih —, ponovno apeliramo, da je treba napeti vse sile za ohranitev tovarne v našem mestu, ker mislimo, da je v interesu vsega prebivalstva Slovenije, posebno pa merodajnih faktorjev, da se pravočasno zadrži izseljevanje tako donosne industrije, kakor je tobačna tovarna, iz našega mesta.

Poslednja okrnitev ljubljanske tovarne, ko se je prenesla vsa fabrikacija cigar na tovarne v Zagrebu in v Senju, je bila tako v socialnem,

kakor tudi v gospodarskem oziru za ljubljanske delavske sloje najhujši udarec. S tem je zapečaten usoda najmanj 80 do 100 družin. Znano je, da je prebivalstvo dravske banovine najboljši konzument tobačnih izdelkov; ne pozna tihotapstva s tobakom in je zato zahtevala, da se vzdržuje obrat edine tobačne tovarne neokrnjen v polnem obsegu, popolnoma upravičena.

Zato je potrebno, da se število delavstva v tukajšnji tobačni tovarni vsekakor poveča v skladu z delavstvom drugih tobačnih tovarne, tako da bodo eventualno potrebnih redukcij deležne vse tovarne, ne pa samo ljubljanska, ki je bila zastopljena samo zato, da se favorizira zagrebška in senjska, in da prepreči še nadaljnja demontaža, kot se je to že zgodilo s fabrikacijjo cigar, katere so bile kot tradicionalni izdelek tukajšnje tovarne najboljše na glasu po državi. Vse to je potrebno v interesu socialne zaščite delavstva in ljubljanske industrije.

Za tako veliko prodajno območje kot je Slovenija, je ljubljanska tobačna tovarna v polnem obsegu potrebna. Zal nam niso na razpolago potrebni statistični podatki iz novjših časov, ker monopolna uprava ne objavlja podatkov o konzumu po posameznih banovinah, vendar imamo podatke iz leta 1930, ko je bila laticacija za zakup veleprodaje monopolskih predmetov. Po tedanjem stanju je naša banovina konzumirala od vsega konzuma v državi 11.9% vsega tobaka, cigaret in drugih izdelkov iz tobaka, torej znatno več kot je znašal delež prebivalstva naše banovine v primeri z vsem prebivalstvom države. Cigaretnega papirja se je konzumiralo pri nas 3.2% vsega konzuma v državi, vžgalice pa 9.7%. V prejšnjih letih je znašal konzum tobaka in tobačnih izdelkov okoli 200 milij. din letno, sedaj pa znaša konzum še vedno okoli 150 milij. din letno. Za tako velik konzum je potrebna ljubljanska tobačna tovarna. Izgovor na racionalizacijo proizvodnje v večjih obratih ne drži, ker bi se tako racionalizacija dala izvesti tudi pri nas (se je že delno izvršila, op. uredništva).

Ljubljanska tobačna tovarna ima staro tradicijo. Z njeno zgradbo so začeli leta 1872 in je trajala gradnja tri leta: 1872, 1873 in 1874. V teh letih so znašali gradbeni stroški 628.527 goldinarjev (1.257.054 kron). V kasnejših letih je tovarna investirala (1875—1879) v nove zgradbe še 161.025 goldinarjev (332.050 kron). Že v začetku svojega poslovanja je v prvih letih število delavstva znašalo čez 1000 in je bila tobačna tovarna največje industrijsko podjetje v Ljubljani, ki je štela leta 1870 22.503 prebivalcev, leta 1880 pa 24.618 prebivalcev. Bila je vir zaslužka ne samo za Ljubljano, ampak tudi za široko okolico in njeno območje je segalo daleč v ljubljanska predmestja. Sedaj je poteklo 65 let od njene ustanovitve.

Gradba novih cest Nove laticacije razpisane

Vse priprave za veliko milijardno posojilo za javna dela in državno obrambo so zaključene in etojmo neposredno pred emisijo prve tranše tega posojila. Dela so že toliko napredovala, da je Državna hipotekarna banka dala na razpolago državi potrebne predjume za izvrševanje del, tako da so bile lahko že razpisane prve laticacije. Na drugem mestu poročamo o gradbi proge Valjevo—Banjaluka. Razpisani sta tudi laticaciji za prvi dve delnici proge Črnomelj—Vrbovsko. Slednja proga bo stala po sedanjih računih okoli 120 milij. din.

Največ izdatkov za cestna dela pa bo šlo za nadaljevanje zgradbe mednarodne ceste Subotica—Belgrad—bolgarska meja. Ta cesta je bila proračunana po prvotnih računih, ko so se ta dela začela — leta 1935 — na 310 milij. din (brez manjših sektorjev) in so bila ta dela tudi že skoraj vsa izvršena. Pokazalo pa se je, da so bili stroški preračunani preniško — računati je, da bo vsa cesta veljala okoli 750 milij. din. Ta cesta je del mednarodne ceste London—Carigrad, katero se je obvezala naša država zgraditi po svojem ozemlju. Zato je razumljivo, da so sedaj prve laticacije za nova dela iz novih sredstev namenjene graditvi posameznih delnic te ceste.

Razpisane so naslednje laticacije:
7. septembra za zgraditev sodobnega cestišča skozi Kragujevac; proračunska vsota 2.415.388 din (I. laticacija).

8. septembra: Niška Banja—Bela Palanka, 1. delnica 12 km, alternativni proračuni: a) asfaltni beton 20.724.755, b) cementni beton 22.190.431, in 3. drobna kocka 21.361.836 din (II. laticacija).

12. septembra: Avala—Topola—Kragujevac: 4. delnica od 80—100 km (20 km); alternativni proračuni: asfaltni beton 23.500.000 din, b) drobna kocka 23.863.000 din (v postev pridejo samo ponudbe, ki niso izpod 22.501.250 din za prvo alternativo in 23.505.055 din za drugo alternativo, II. laticacija).

15. septembra: Avala—Topola—Kragujevac od km 100—121 (21 km); alternativni proračun: a) za asfaltni beton z drobno kocko 22.200.000 din (vpostevajo se samo ponudbe po 21.310.900 din) in b) za drobno kocko 23.266.000 din) samo ponudbe izpod 23.310.340 din, II. laticacija).

16. septembra: Niška Banja—Bela Palanka od km 12—20 (8 km), proračunska vsota: a) za asfaltni beton 27.833.657, b) za cement. beton 29.216.602 din in c) za drobne kocke 28.240.657 din (II. laticacija).

Nadalje so razpisane še naslednje laticacije:

5. septembra: Japra—Labore, proračunska vsota 13.193.468.65 din.

12. septembra: Maribor—Pesnica, proračunska vsota 4.338.243.40 din.

21. septembra: Kranj—Naklo, proračun. vsota 10.356.012.65 din.

Končno je za 10. september razpisana laticacija za zgradbo sodobnega cestišča na cesti Samobor—Bregana in znaša proračun. vsota za asfaltni beton 12.991.258.30 din, za cementni beton pa 13.311.329.80 din.

Če seštejemo proračunske vsote za laticacije po posameznih področjih, dobimo naslednje rezultate:

mednarodna cesta	96.673.800 (oz. 99.146.881 din)
madž.-bolg. meja	28.087.725
Slovenija	28.087.725
Zagreb—Samobor	12.991.258 (oz. 13.311.330 din)

K temu poročilu bi bilo še pripomniti, da je tudi druga laticacija za modernizacijo cest v Sloveniji razpisana v Belgradu in je edino mariborska laticacija razpisana za Maribor. Iz tega razvi-

dimu, da namerava ministristvo za gradbe uvesti razpis laticacije za gradbo oziroma modernizacijo naših cest kot stalno ustanovo. Opozorili pa smo že na neumestnost tega ukrepa in potrebno je, da se s to nanovo uvedeno prakso prekine in zopet razpisujejo laticacije v Ljubljani.

Nove železnice

Po uredbi o trasiranju in gradnji novih železniških prog in načina njih financiranja z dne 17. julija 1936 je bila v gradbenem programu normalnotirna proga Banjaluka—Valjevo. Ta proga je velikega pomena za vso državo, ker pomeni tretjo veliko transverzavno progo skozi našo državo in bi lahko v marsičem razbremnila doedanje najvažnejšo prometno žilo: Belgrad—Zagreb.

Skupni stroški te proge so proračunani na 1.259 milij. din. Proračun za posamezne odseke te proge je naslednji: Čačak—Valjevo 400 milij. din, Valjevo—Loznica 260, Loznica—Tuzla 300, Tuzla—Doboj 85 in Dobo—Banjaluka 220 milij. din.

Dela na tej progi se bodo kmalu pričela. Razpisana je že bila laticacija za prevzem gradbenih del pri prvi delnici te proge in sicer Valjevo—Pričevič, dolžine okoli 9 km. Ker prva laticacija ni uspela, je sedaj za 9. september razpisana druga laticacija, za katero je pričakovati, da bo uspela in se bodo z vzhodne strani dela začela že letos.

Na zahodni strani delo še ni tako napredovalo, kajti sedaj je šele razpisan politični obhod v zvezi z razlastitvenim postopkom za gradbo proge Banjaluka—Doboj v dolžini 32 km, kolikor je te proge na področju vrbaske banovine. Politični obhod bo 29. avgusta.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke za 22. avgust kaže te-le glavne postavke (vse v milij. din, v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 15. avgust):

Aktiva: zlata podlaga 1843.8 (+4.3), devize izven podlage 366.1 (—8.56), menična in lombardna posojila 1576.9 (+11).

Pasiva: bankovci v obtoku 6058.55 (minus 40.54), obveznosti: državne terjatve 20.2 (+2.6), žirovne terjatve 1291.46 (+60.03), razne terjatve 1098.5 (+38), skupno obveznosti po vidu 2410.26 (+109.7).

Obtok bankovcev in obveznosti po vidu 8468.8 (+69.2), skupno kritje s premija 2368.7 (+5.53), od tega samo zlato v blaginjah s premijo 2346.8 (+5.6), skupno kritje 27.96 (28.13) %, od tega samo z zlatom v blaginjah 27.71 (27.87) %.

Padanje našega izvoza

Objavljeni statistični podatki za našo zunanjo trgovino kažejo, da je naš izvoz v juliju v primeru z junijem 1938 in julijem lani znatno padel. Ni se pa zmanjšal v znatni meri naš uvoz, tako da je nastala velika pasivnost trgovinske bilance, ki postaja vedno bolj občutna.

Podatki kažejo, da se je naš uvoz od julija 1937 na julij 1938 zmanjšal od 532.56 milij. na 282.7 milij. din ali za 46.92%. Padec po količini ni bil tako znaten: znašal je samo 39.19%, kar kaže, da je zmanjšanje izvoza v največji meri pripisovati nižjim cenam za naše proizvode. Nadalje je naš uvoz od julija lani na julij letos padel samo od 427.15 na 403.2 milij. din ali po vrednosti za 5.6%, po količini pa je celo narasel za 43.27%.

Skupno je v prvih 7 mesecih letos znašal naš uvoz 754.557 ton (1937 598.210 ton) v vrednosti 3.048.84 (2.847.7) milij. in znaša dvig pri količini 26.14%, pri vrednosti pa 7.06%. Istočasno je znašal naš izvoz 1.229.351 ton (2.544.506 ton) v vrednosti 2.670.35 (3.353.36) milij. din in je tako nastopil pri količini padec za 16.32%, pri vrednosti pa za 20.73%.

Glavni predmeti našega uvoza so bili v juliju naslednji (v milij. din, v oklepajih podatki za junij 1938): surov bombaž 18.64 (12.5), bombažno predvilo 22.9 (22.2), bombažne tkanine 10.0 (12.15), ovčja volna 11.4 (14.4), volnena predvilo 5.9 (7.34), volnene tkanine 6.7 (4.4), svileno predvilo 7.6 (7), železo: nepredelano in polpredelano 10 (12.3), pločevina 5.9 (4), železniški material 5.7 (7.3), razni popolni izdelki 19.8 (21.3), kože domačih živali, nepredelane 8.6 (9.3), surova nafta 25.9 (6.2), kava 3.76 (4), premog 21 (10.54), stroji, orodje in aparati 40.6 (75.55), elektrotehnični predmeti 12.94 (13.24), prevozna sredstva 18.85 (20.7) itd.

Največ pa smo izvažali naslednjih predmetov: koruza 11.35 (29.96), konoplja 14 (16.14), tobak — (61.3), konji 0.2 (5.26), goveda 4.5 (2.8), prašiči 18.5 (14.5), sveže meso 6.44 (4.7), mast 6.46 (1.1), jajca 10.2 (15.17), drva 0.8 (0.9), stavbni les 48.1 (62.8), oglje 0.7 (1.03), hrastovi žel. prago 2.84 (1.2), bukovci 0.56 (0.36), izdelki iz lesa 1.7 (3), cement 3.7 (2), surov svinec 4 (1.8), surov baker 36.36 (20.4) zemlja in rude 41 (41.34) milij. din.

Iz teh podatkov je razvidno, da je padec našega izvoza od junija na julij pripisovati predvsem dejstvu, da je popolnoma prenehal izvoz tobaka, ni se pa še začel izvoz deželnih pridelkov.

Naša trgovinska bilanca je bila v juliju letos pasivna za 120.5 milij. din (junija 1938 za 39.54, julija 1937 je bila aktivna za 104.4 milij. din). Skupno je bila naša trgovinska bilanca v prvih 7 mesecih letos pasivna za 378.5 milij. din, lani v prvih 7 mesecih pa je bila aktivna za 505.85 milij. din.

★
Holandija na belgrijskem velesejmu. Na letošnjem belgrijskem velesejmu bo zastopana tudi Holandija z veliko razstavo. Na sejmu, ki traja od 10. do 19. septembra, bo zastopanih okoli 40 holandskih tvrdik, razstavo samo pa je organiziral Gospodarski zavod v Haagu in kolonialni institut v Amsterdamu, ki zastopa tudi kolonialno ministristvo. Posebno bo znatna razstava holandskih kolonialnih proizvodov in pride v našo državo g. P. Feenster, ki je znan kot odlični strokovnjak v kolonialnem institutu in ki bo tudi dajal vse potrebne informacije.

Borza

26. avgusta 1938.

Denar

V zasebnem kliringu je angleški funt ostal nespremenjen: v Ljubljani in Zagrebu na 238 bl., v Belgradu na 237.20—238.80.

Nemški čeki so ostali nespremenjeni v Ljubljani in Belgradu na 14.40—14.60, v Zagrebu pa so popustili na 14.36—14.56. Nadalje so v Zagrebu beležili za sredo septembra 14.33—14.53, za konec septembra 14.32—14.52.

Grški boni so beležili v Zagrebu 29.10—29.80, v Belgradu 29.15—29.85.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG

Gajeva 8 ZAGREB IIIca 15

sporoča neobvezno, da so bili pri žrebanju V. razreda 36. kola državne razredne loterije dne 26. avgusta izžrebani sledeči dobitki:

100.000 din	št. 63487,
60.000 din	št. 68866,
40.000 din	št. 47415,
35.000 din	št. 50972, 54132,
30.000 din	št. 41601, 47083, 50476,
25.000 din	št. 72899,
15.000 din	št. 68834,
10.000 din	št. 5249,
	8754, 11685, 25734, 25945,
	35251, 63904, 72143,
8.000 din	št. 2527, 13943, 17672, 32649, 41028,
	49479, 53769, 62908, 66377, 80947,
	85994,
6.000 din	št. 3987, 8746, 10447, 41866, 44793,
	56327, 57494, 57883, 61486, 88722,
	96558,
5.000 din	št. 13890, 19807, 28867, 38446, 35184,
	50538, 50890, 51150, 50843, 63047,
	71066, 78228, 89578, 93063, 96021,
	96129,
3.000 din	št. 5643, 8430, 9141, 12243, 18550,
	18889, 23850, 30024, 45822, 46134,
	52526, 52649, 85451, 88577, 96564,

Poleg teh je bilo izžrebanih še 1300 dobitkov po 1000 din.

Prihodnje žrebanje bo 27. avgusta t. l.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 996.488, v Belgradu 3.231.000 din. V efekti izkazuje Belgrad prometa 2.294.000 din pri nekoliko slabši tendenci.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 hol. gold.	2379.66—2394.26
Berlin 100 mark	1742.03—1755.91
Bruselj 100 belg.	733.95—739.01
Curij 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	211.85—213.91
Newyork 100 dolarjev	4316.63—4352.25
Pariz 100 frankov	118.66—120.10
Praha 100 kron	149.93—151.03
Trst 100 lir	228.04—231.13

Curij: Belgrad 10, Pariz 11.9375, London 21.285, Newyork 436.716, Bruselj 73.68, Milan 22.975, Amsterdam 238.65, Berlin 174.90, Dunaj 25, Stockholm 109.75, Oslo 106.95, Kopenhagen 95.025, Praha 15.06, Varšava 82.25, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.38, Buenos Aires 112.5.

Vrednostni papirji

Ljubljani: Državni papirji: 7% inv. pos. 99—100, agrari 62—63, vojna škoda promptna 184—486, begl. obv. 93—94, d.m. agrari 92—93, 8% Bler pos. 98.50—99.50, 7% Bler pos. 93.50—95, 7% pos. DHB 99—100. — Delnice: Narodna banka 7.200—7.300, Trboveljska 175—180.

Zagreb: Državni papirji: 7% inv. pos. 99—100, agrari 62—63, vojna škoda promptna 484—485.50, begl. obv. 92.50—93, dalm. agrari 91.50—92, 4% ev. agrari 61.25—62, 8% Bler pos. 98 den., 7% Bler pos. 94.50—95, 7% pos. DHB 99 den., 7% stab. pos. 98 den. — Delnice: Nar. banka 7.250 den., Priv. agr. banka 230 den., Trboveljska 173—175, Tov. sladk. Bečkerek 600 bl., Osječka livarna 180 den., Dubrovačka 350—400 (350), Jadranska plova 350 den., Oceanija 770 bl.

Belgrad: Državni papirji: 7% inv. pos. 99.25—100, vojna škoda promptna 483—483.50 (483.50), begl. obv. 92.25—92.50, dalm. agrari 91—91.50 (91.25), 4% ev. agr. 61 den., 7% Bler pos. 93.50 den., 7% pos. DHB 99 den., 7% stab. pos. 98 den. Delnice: Narodna banka 7.275—7.300, Priv. agr. banka 233 den.

Žitni trg

Novi Sad: Vae nespremenjeno. Tendence nespremenjena. Promet srednji.

Sombor: Vae nespremenjeno. Tendence nespremenjena. Promet 36 vagonov.

Hmelj

Zalec, 26. avgusta.

Hmeljarska zadruga poroča, da obiranje hmelja letos prav hitro napreduje in bo prihodnji teden v splošnem končano. Nabere pa se precej manj, kakor se je pričakovalo, tako da letošnji pridelek predvidoma ne bo dosegel 15.000 stotov, kakor se je splošno domnevalo, temveč bo še kak tisoč stotov manjši. Blago pa je zlasti v barvi letos prav dobro. — Kupčija se še ni pričela. Le za neko nujno ameriško naročilo se je nakupilo 75 stotov po 25 din za kg, eicer pa do večjih zaključkov še ni prišlo. Zakenkrat se kupujejo le manjše količine za vsakovrstne vzorce, ki jih kupci pošiljajo v inozemstvo, ter se pri tem plačuje večinoma po 25, izjemoma pa tudi po 28 in 30 din za kg, kakor se pač rabi blago. Prihodnji teden se bo verjetno pričelo že tudi nakupovanje v večjem obsegu in se bodo izoblikovale tudi cene.

Na Češkoslovaškem se je že pričelo obiranje, ki bo prihodnji teden v polnem teku. Hmeljarji računajo, da bo pridelek za kakih 15% manjši kakor lani in bo znašal le 105.000 stotov, dočim je lani nad 120.000, trgovci pa so mnenja, da pridelek tudi letos ne bo manjši kakor lani. Sicer pa se bo šele med obiranjem pokazalo, kako in kaj se bo nabralo. Pridelek se obeta v splošnem dober, a v zadnjem času pričanja hmelj naglo rjaveti.

V Nemčiji v največjem okolišu se tudi že pričanja obiranje. V splošnem se pričakuje dober in tudi obilnejši pridelek kakor lani, ki bo po sedanjih cenitvah znašal kakih 114.000 stotov, dočim je lani le 107.000. Iz nekaterih okolišev poročajo, da zadnji čas vedno bolj sili peronospora v kobule. Na Poljskem je obiranje v polnem teku in se splošno računa, da bo letošnji pridelek znašal do 27.000 stotov, dočim je lani, ko so uničile letino uši, le nekaj nad 15.000, predlasko pa 33.000 stotov.

Tudi v Franciji hmelj naglo zori in bo po mnenju trgovcev znašal prav toliko kakor lani, po mnenju hmeljarjev pa bo pa nekaj tisoč stotov manjši.

Splošno po dosedanjih cenitvah sočez letošnji pridelek žlahtnega hmelja glede množine ne bo dosti drugačen od lanskega, vendar po mnenju hmeljarjev vsaj za nekaj nad 10.000 stotov manjši. Seveda se bo šele potek, ko bo obiranje vglavnih okoliših končano, pokazalo, koliko eo nabrali.

Navadno opazimo prepozno!

Ko začutimo sončne opekline, je že prepozno! Zato se morate poprej namazati s kremo Nivea ali z oljem Nivea. Če pripeka sonce zelo močno, je treba mazanje večkrat ponoviti. Potem boste počrneli hitro in enakomerno.

Nova važna iznajdba pri avtomobilih: Auto brez prestave

Italijanu Salerniju se je posrečilo, da je iznašel način, kako voditi avtomobil brez vsakršne prestave. Doslej je namreč treba pri avtomobilu večkrat menjavati prestavo, kakor hitro je avtomobil zavozil v bolj strmo cesto ali pa narobe. S tem je šlo v izgubo mnogo časa in hitrosti. Po Italijanovem izumu pa bodo poslej prestave do cela odveč. Pretekli ponedeljek so ta izum preiskovali angleški strokovnjaki v Londonu. V ta namen je angleška družba »British Association« sklicala skupaj najuglednejše strokovnjake, da so si ogledali to čudo. Na podlagi tega ogleda in teh preiskovanj že sedaj pravijo, da je tak avtomobil avtomobil prihodnosti. Vsa avtomobilska industrija bo morala s to iznajdbo računati.

Nova iznajdba je v tem, da se bo sila, ki jo izvaja motor, v prihodnje drugače prenašala na kolesje in pogonske dele. V Londonu so novi avtomobil preiskovali na 1000 kilometrov in so ga pustili, da je vozil povprečno 60 kilometrov na uro. In izkazalo se je, da je doela pravilno deloval ter ni delal nikakih težav. Vozniku, ki krmaril tak avtomobil brez prestave, je treba vsakokrat le vzvod ali ročico malo več ali manj dvigniti, pa avto vozi hitreje ali počasneje. Edino pomožno sredstvo bo v prihodnje še zavora. Vse druge ročice in vzvodi odpadejo.

Zlasti po mestih so doslej morali avtomobili večkrat menjavati svoje prestave, kar je bilo za težje tovrstne avtomobile in avtobuse zelo nerodno. Poslej bo to vozniku mnogo olajšano. Druga prednost tega avtomobila pa je, da bo že po šestih sekundah lahko dosegel začetno brzino 36 kilometrov na uro, s čimer bo pridobljeno mnogo časa. Vrh tega se je izkazalo, da bo te vrste avtomobil porabil mnogo manj bencina, s čimer se bo vsaka vožnja močno pocenila.

Pretekli ponedeljek, 22. t. m. so se v Londonu z novim avtomobilom vozili avtomobilski inženirji in ga preiskovali. Omeniti pa je treba, da je bil poskusni avtomobil le naveden serijski voz, ki ni imel več ko 21 konjskih sil. In pri vsej natančnosti doslej niso mogli na njem odkriti prav nobene slabe strani. Res pa je, da bo ta avtomobil za začetnika precej neroden, ker bo takoj v začetku začel voziti z največjo naglico. Začetnik namreč še ne bo znal previdno in počasi dvigati ročice. Vendar avtomobil lahko vozi tudi zelo počasi, samo treba je pravilno dvigniti ročico. Ta poskusni avtomobil je tudi preiskovalo preskuševališče znanega angleškega dirkača Brockland ter dognalo, da deluje v vseh oziirih brezhibno.

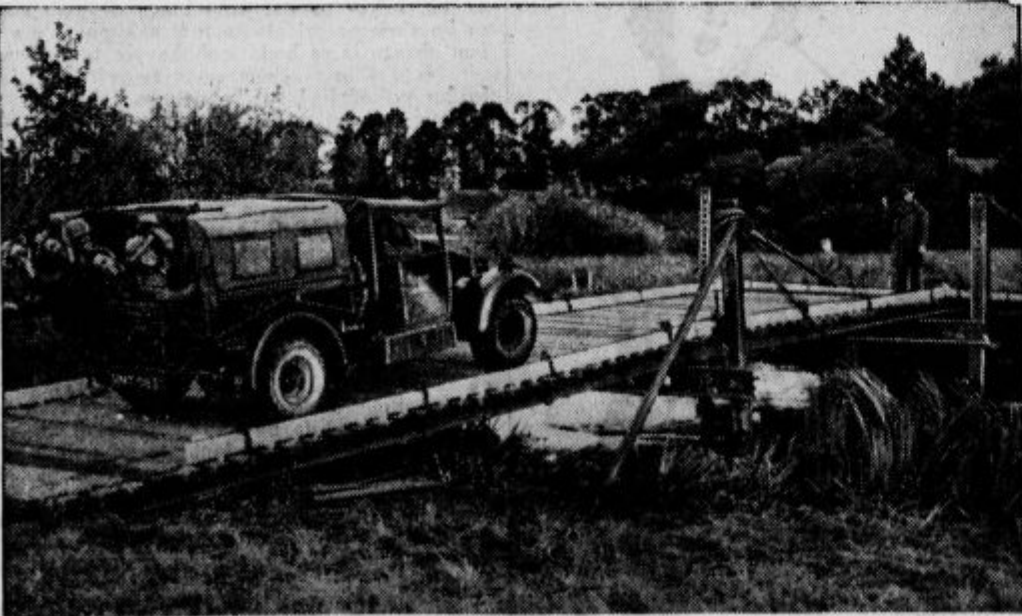
Italijan Salerni je celih devet let delal ter

Ameriški rekordni letalec smrtno ponesrečil

Ponesrečeni letalski kapitan Frank Hawks.

V mednarodnih letalskih krogih je slovel ameriški letalski rekorder kapitan Frank M. Hawks, ki je dosegel več rekordov v hitrosti. Ob strani mu je stal milijonar J. H. Campbell, ki se je zelo zanimal za letalstvo ter ga finančno podpiral. Te dni sta oba prijatelja napravila poskusni polet z letalom. Letalo se je dvignilo z letališča ter je takoj z velikansko naglico začelo leteti po zraku. Prilatelja sta blizu milijonarjevega posestva, kjer pa je bila napeljana elektrika visoke napetosti. Letalo, ki ni bilo še dovolj visoko, se je zaletelo v žice visoke napetosti, nakar je takoj goreče padlo na tla. Brž so prihiteli ljudje, ki so oba nesrečnika sicer še živa izvlekli izpod razvalin gorečega letala, vendar sta bila oba že tako ožgana, da sta kmalu umrla v bolnišnici.

Angleška armada je imela velike vojaške vaje, pri katerih so angleški pionirski oddelki zgradili čez vodo Itchen pri Winchesteru zasilen most, katerega sedaj preskušajo.

poskušal, preden je mogel svojo iznajdbo svetu pokazati. Kakor pravijo strokovnjaki, njegov izum v glavnem sestoji iz posrečene kombinacije centrifugalne sesalke, ki je v zvezi s turbino. Motor žene oljno sesalko, ki je zopet v zvezi s turbino, ta pa proži pogonsko vrtilo. Olje se iz turbine vrača nazaj v sesalko ter tako igra važno vlogo pri regulaciji motorja.

Nečaka angleškega kralja-časnikarja

Edina sestra angleškega kralja, poročena z lordom Lascelles, ima dva sinova, ki sta navdušena za časnikarski poklic. Izdajata svoj športni list »Harewood News«, ki se peča v glavnem le s konjskimi dirkami ter napoveduje vnaprej, kateri konj bo na prihodnji dirki zmagal. V tem smislu tudi priporočata, na katerega konja je bolj pametno staviti. Angleži namreč nad vse radi stavijo. In tako se je iz tega razvila tudi navada, da stavijo na zmago tega ali onega konja. Kdor dobro stavi, lahko dobi veliko premoženje. In za čuda se tema dvema fantičema večkrat posreči, da dobro napovesta, zaradi česar so ljudje začeli njun list vzdi brati.

Dne 18. aprila tega leta sta v svojem listu napovedala, da bo pri dirkah v Kemptonu zmagal poleg konja Paša, ki bo prvi, tudi konj Tahir. Svetovala sta staviti na ta dva konja. In se je res zgodilo, da je bil konj Paš prvi, Tahir pa tretji. Pri vsem tem pa sta fantiča res komaj že fantiča, ker je eden star šele 14 let, drugi pa 15. Najmlajšemu je ime Gerald. Oba se dobro razumeta na stave s konji in na druge take kupčije. Angleški plemiški krogi govorijo, da kralj, ki ima fantiča zelo rad, vsakokrat, kadar sam stavi pri dirkah na kakega konja, posebej še z njima stavi ter se »kraljevsko« veseli, kadar stavo dobita njegova dva nečaka.

Jamski prebivalci blizu Pariza

Človek bi si skoraj ne mogel misliti, da blizu Pariza, kjer je toliko moderne stanovanjske kulture, ljudje še prebivajo v skalnih votlinah in jamah, ki so kar podobne tistim jamam, v katerih so v predzgodovinski kameni dobi ljudje živeli. Taka jamska stanovanja še lahko vidi človek v kraju Carriere sur Seine, kajpada tiste votline niso iz kamene dobe. Njihova zgodovina je namreč došla drugačna, dasi je stara.

Pred nekako 1000 leti so v tiste kraje prišli krščanski misijonarji in redovniki, ki so tamkaj razširili krščanstvo ter gradili samostane. Prišli so tudi v okolico poznejšega kraja Carriere. Iskali so trpežen kamen za zgradbo cerkva. Tamkaj ob bregovih reke Seine so ga našli. Nad reko so namreč dviga skalnato gričevje, ki je na njegovih obronkih zgrajen dandanašnji kraj Carriere. Z vrha strme obale se lahko vidi daljnji Pariz, kadar je seveda jasno vreme. Pod temi griči so menihi dolga leta lomili kamen ter ga na hroščih spuščali v dolino, odtod pa na ladje, ki so ga vozile v opatijo St. Denis, ki so ji ti menihi bili podložni. Iz tega kamna je ta samostan tudi zgrajen. — Da ne bi bilo treba za menihe, ki so tukaj lomili kamen, zidati posebnih hišic, so se naselili menihi kar v votlinah, ki so nastale, ko so lomili kamen. S cepini so le malo ogledali tla in stene. Skozi skale so napravili okna in vrata in soba je bila narejena. V teh votlinah so menihi prebivali do leta 1137. Ko pa so nehali lomiti tukaj kamen, so menihi zapustili tudi svoje skalne votline in odšli drugam. Opat Surger je na vrhu strmega obrežja dal sezidati velik samostan, kamor so se sedaj menihi preselili.

V nekaterih izmed tistih votlinah pa še dandanes prebivajo nekateri vaščani kraja Carriere. Poleti se te votline vidijo na daleč kakor začarani gradovi. Vse je poraslo z gričevjem, vzpenjalkami in z drevjem. Okna in vrata teh votlin pa so lepo okrašena s cvetlicami, da je pogled na te votline res nad vse lep. Vendar je večina teh »hiš« dan-

Diplomatski boj za kovčeg

Pred kratkim se je ponesrečilo potniško letalo Praga-Pariz, v katerem se je vozil iz Prage v Pariz tudi poseben odposlanec rdeče španske vlade, kateri je v zapечатem kovčegu nosil važne skrivne spise od rdečega španskega poslanstva v Pragi svoji vladi v Barcelono. Letalo je padlo na tla v Črnem lesu na Nemškem ter je zgorelo. Z letalom vred so zgoreli tudi vsi ljudje in vsa njihova prtljaga. Za čuda pa je ostal nepoškodovan tisti kovčeg z važnimi spisi. Nemška policija je seveda na kraju nesreče ta kovčeg zaplenila. Sedaj se diplomatsko med seboj pripravajo za tisti kovčeg ravnateljstvo letalske družbe, zavarovalnica in pa nemške oblasti. Res je čudno, da je ravno tisti važni kovčeg ostal nepoškodovan.

Ko se je madžarski regent Horthy s svojo ženo mudil na Nemškem, je obiskal tudi otok Helgoland, ki je spremenjen v pravo trdnjavo. Horthyjevi ženi je na Helgolandu v tamkajšnje narodno nošo oblečena deklica izročila v dar morskega raka, ki posebno slavi okoli otoka Helgolanda.

36 ur na lovu za gangsterji

Ameriška policija ima izurjen posebne vrste oddelke, ki je njegova glavna naloga loviti gangsterje, kakor v Ameriki imenujejo tiste zločince, ki so trdno med seboj organizirani in ki izvršujejo največje zločine. Ti policijski oddelki so te dni znova pokončali tolpo takih zločincev, ki je bila udeležena, kakor se je sedaj dognalo, tudi pri umoru Lindberghovega sinčka pred nekaj leti. Lov za temi zločinci pa je bil tako dramatičen, kakor bi ga kdo popisoval v kakem romanu.

Bilo je preteklo nedeljo, 21. t. m. okoli polnoči v ameriškem mestu St. Louis. V nekem tamkajšnjem nočnem zabavišču se je zabavala velika družba ljudi sumljive vrednosti. Taka zabavišča rada obiskuje tudi skrivna policija, ker je tukaj lov najbolj uspešen, saj se izvržek človeške družbe najraje zbira v takih nočnih zabaviščih. Če je v takih zabaviščih treba biti oblečen v frak, to za tisto družbo ni nikakoli ovira, ker imajo ti ljudje vsega dovolj. Torej v tako »gosposko« beznico so prišli tudi skrivni agenti posebnega oddelka ter se tamkaj zabavali, kakor drugi gostje. In kmalu so policijski organi spoznali med »gostic« dva velika zločince, ki ju je policija že dolgo iskala. Pišeta se Otis Meredith in John Couch. Dasi so bili policijski agenti preoblečeni, da jih nihče ni mogel spoznati in so agenti postopali sila previdno, sta oba zločince vendarle zavohala, da nekaj smrdi ter sta v zadnjem hipu pred aretacijo smuknila skozi zadnja vrata zabavišča, ki policija za nje niti vedela ni. Sedaj se je začel lov.

Razbojnika sta planila na dvorišče, detektivji pa za njima. Gonja je šla čez šest temnih dvorišč, dokler nista stražnika pritekla v oddaljeno ulico, kjer sta naglo sedla v tamkaj čakajoči avtomobil ter se v njem odpeljala. Policija je takoj alarmirala vse cestne policijske straže, naj ustavijo na cestah vse avtomobile. V divjem diru sta bežala gangsterja, policijske patrulje so sipale za njima celo snope krogel, vendar sta srečno ušla tej plohi. Medtem pa je seveda za njima drla že cela kolona policijskih avtomobilov.

V tej divji gonji skozi ulice mesta St. Louis je bilo povoženih 16 ljudi, mnogo avtomobilov poštenih ljudi pa je bilo na cesti prevrnjenih in poškodovanih. Medtem sta zločince dirkala po veliki cesti, ki vodi v Minesoto, za njima je drlo šest policijskih motornih vozil. Med njimi in zločincema se je razvila prava besna dirka. Na potu jima je privozil naproti drug avtomobil. Ta dva sta tako drzno vozila naravnost vanj, da se je tuji voznik moral zagnati v obcestni jarek ter tamkaj obležal, onadva pa sta v drznem ovinku zavila okoli njega in divjala naprej. Iz svojega avtomobila sta začela metati bencinske posode ter jih zažigati sredi ceste, da sta tako zadržala policijske avtomobile, ki so morali gorečo navlaklo še spravljati s ceste. Tako sta dobila znova precej duška. Čez dolgih šest ur so policijski avtomobili nazadnje došli njun avtomobil, ki je stal sredi ceste. Toda v tistem hipu, ko je policija prišla zraven, je avto že gorel, ker sta bila ona dva prej polila z bencinom in zažgala, nato pa zbežala. Policija ju ni mogla najti.

Sedaj so alarmirali 6000 mož policije, ki je na vse zgodaj zjutraj zasedla in preskala vsa bližnja polja. Da je policija tako vneto šla na delo ter je zbrala zoper nju kar celo armado, je vzrok ta, ker sta malo poprej napadla na cesti gospodično Peggy Gross ter njenega spremljevalca Faheya, ju oropala, zamašila usta ter zvezala. Šele ta zločin je bil usoden, da so ju začeli bolj zasledovati ter preiskovati njuno preteklost. Tako so nazadnje tudi dognali, da sta ta dva moža v zvezi s tistimi, ki so Lindberghovega sina odvedli in usmrtili, kakor trde nekatera poročila.

Ko sta zločince uvidela, da se policisti vedno bolj bližajo skrivališču sredi rženega polja, sta začela žito in znova pobeegniti. Zasledovalci pa niso odnehali. Nazadnje so ju po 36 urnem lovu zasledili v neki kmečki hiši, kjer sta bila že vsa upehana. Vendar se tudi tukaj nista vdala, marveč sta začela takoj streljati na policiste. Ti so seveda odgovorili s strelji ter oba tako hudo ranili, da se nista mogla več braniti. Nato so ju prijeli in odpeljali v ječo. Ta dva, kakor pravijo v Ameriki, ne bosta ušla električnemu stolu.

Spomenik novodobnemu Herkulu

Iz Kaptowna v južni Afriki poročajo:

Uprava južno-afriškega Krügerjevega narodnega parka je od nekoga prejela 250 funtov šterlingov denarja, kar je v našem denarju nekako 60.000 din, z naročilom, naj v narodnem parku postavijo spomenik tistemu možu, ki je v tem parku z golima rokama zadavil leva. To se je zgodilo že leta 1903. Takrat je bil tamkaj gozdar neki Wolhuter. Ko je mož hodil po gošči, ga je nenadoma napadel lev, ki se je skrival v grmovju. Gozdar ni mogel rabiti orožja, ker je bil lev takoj na njem. Zato se ga je skušal z golima rokama ubraniti. Začel se je hud boj. Nazadnje se je gozdarju vendarle posrečilo, da je z rokama zgrabil leva okoli vratu. Krepko je začel stiskati ter je nazadnje leva res zadavil in mu zlomil vrat. Wolhuter pa se je zavedal, da tiči v bližini še več drugih levov, ki bodo prav gotovo planili nanj, za to je takoj nato splezal na bližnje drevo ter tamkaj čakal rešitve. Tisto drevo, pod katerim se je bil ta boj, bodo sedaj ogradili, nanj pa pritrili spominsko tablico z napisom.

Sovjetski paviljon na newyorški razstavi

Kakor poroča korespondenca »Transkont« iz Moskve, je svet ljudskih komisarjev odobril načrt za zgradbo sovjetskega paviljona na newyorški svetovni razstavi. Kupola bo okrašena z rubinasto rdečo veliko sovjetsko zvezdo, kakršne so sedaj tudi na kremelskih stolpih. Ta zvezda bo morala biti vidna po vsem Newyoriku. Ob vходу v paviljon pa bosta stala dva orjaška kipa Lenina in Stalina. Poleg drugih propagandnih napisov bo v tem paviljonu razobežena tudi velikaneska slika, ki kaže Stalina, ko se pogovarja z odposlanstvom Zamorcev, ki so prišli v Moskvo na slovesnost prvega majnika.

Sovjetska policija pod neposrednim vodstvom samega Ježova že sedaj odбира ljudi, ki jih bodo poslali v Newyork, da bodo stregli v sovjetskem paviljonu. Posebni instruktorji inozemskega oddelka GPU in propagandne sekcije Kominterne v posebnih tečajih že urijo in vadijo ljudi, ki so odbrani za to važno nalogo, katera naj služi propagandi komunistične misli v Ameriki.

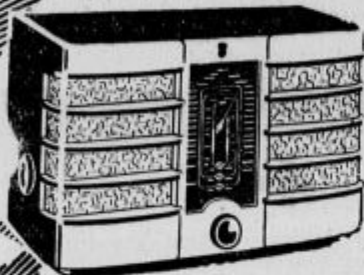
Angleški zunanji minister lord Halifax je mož, ki ima sedaj mnogo skrbi. Na sliki ga vidimo, ko od svojega doma koraka v angleško zun. ministrstvo.

Tri nove zvezde na nebu radiiov!

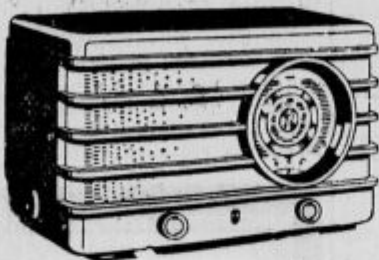
Naravnavanje s posredovanjem radio-klaviature. Zadošča pritisk s prstom!

Presenetljivo izboljšanje prejemnika kratkih valov.

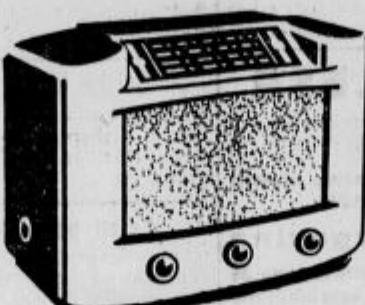
Prvovrstni super po najnižji ceni.

Tipa 215
Mali Super z močnim glasom. Dober prejemnik nizke cene in izredne reprodukcije zvoka z vsemi odlikami dragih aparatov.

Tipa 470
Odličan Super s sončno skalo. Izbor in soliden prejemnik nizke cene, velikega učinka in lepega okusa. Okras vsaki hiši.

Tipa 650
Kratko valovno čudo. »Končno vendar resnično dobra godba na kratke valove«, zaklikajo vsi, ki slišijo ta aparat. Prejemnik, ki prekaša vse dosedanje na tem polju.

Tipa 660
Zadošča pritisk s prstom! Osem najljubših postaj po izbiri samo s pritiskom prsta na radio klavir. Višek precizne mehanike.

Tipa 753
Čudo preelčnosti. Popolnoma nov sistem naravnavanja 8 najljubših postaj po izbiri posredovanjem radio-klaviature z motornim pogonom. Izredna reprodukcija.

Aparati so razstavljeni na jesenskih velesejmih in pri naših trgovcih.

PHILIPS

Tipa 850
Zvočno čudo. Prejemnik z najmodernejšimi iznajdbami radio tehnike. 12 tastatur, kontrast-ekspanzija koncertni zvočnik L.T.D.

Radio

Sobota, 27. avgusta: 12. Venček pisan in vesel — v vas bo dobro voljo vnel — Plošča s ploščo naj tekmuje — le lahka glasba naj se čuje! — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Venček pisan in vesel — v vas bo dobro voljo vnel. — Plošča s ploščo naj tekmuje

— le lahka glasba naj se čuje! — 14. Napovedi — 18. Schwabova pesni poje Akad. pevski kvintet — 18.40 Konjske dirke pod Gorjanci (g. Viktor Pirnat) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Vuk Karadžić in Dubrovnik (Safet Burina) — 19.50 Pregled sporeda — 20. O zunanji politiki (g. urednik dr. Al. Kuhar) — 20.30 Pester drobšč (plošče) — 21. Prensos Puceljnjihv eno- dejank iz Rima: »Il Tabarro« — »Sun Angelica« — »Gianni Schicchi« Dirigent: Fernando Provitani. Zho- rovdja: Constantino Constantini; v odmoru: Napove- di, poročila.

Potrtega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je vse- mogočnemu Bogu dopadlo, poklicati k Sebi našo ljubljeno hčerko, sestro, sestrično, nečakinjo, svakinjo in teto, gospodično

Cilko

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 28. avgusta 1938 ob pol 4 iz hiše žalosti Dragomelj 4 na pokopališče v Senta Pavlu.

Dragomelj, dne 26. avgusta 1938.

Zalujoče rodbine Jernej Grad in Semen ter ostalo sorodstvo

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo, da je danes, v petek, dne 26. avgusta, umrl v sanatoriju v Trstu naš dobri oče

Ivan pl. Reya

trgovec in posestnik v Kozani pri Gorici

Prosimo tihega sožalja.

Kozana v Brdih, Ljubljana, Celje, dne 26. avgusta 1938.

Viktorija, soproga; Oskar, Adolf, Ivan, sinovi; Milena, Ema, Alma, Hermina, hčere — in ostalo sorodstvo

Med kitajskimi teroristi

»Ali si vi morda predstavljate, da bi pod- vzeli vse te ukrepe, če ne bi vedeli, da je »Gong« zmožen vse poskusiti?«

Od minute do minute se je zdel Hainiloff vedno bolj razburjen in hlad. Prepričan sem bil, da bi se pustil, če bi se sedaj pojavili sovražniki pred njim, zadaviti, ne da bi kaj po- skusil ukreniti v svojo obrambo.

»Ponoči bomo preizkusili svoje sposobno- sti,« je dejal Leclerc.

Skrbno je začel pregledovati sobo, kakor je bil Fradon preiskal sobo Č. O. Simona. Od- prl je omaro, brskal po njej, pregledal nastavek pri kaminu.

»Vi bi morali spati, gospod,« je odgovoril Hainiloff.

»Tako poskusite,« je vztrajal tovariš. »Ker veste, da se vam ni treba ničesar bati, dokler smo tukaj, se ne upirajte spancu.«

Ruse se je pokorno dvignil.

»Vleget se bom.«

Z opotekajočim se korakom — zdelo se je, da ga noge le s težavo držijo — se je odpravil proti veliki postelji z baldahinom, ki je bila na severnem oglu in se vleget, oblečen v svojo sparno obleko.

Zavesa je kretala so lahko zagrinjale to posteljo. Leclerc jih je razgrnil.

»Tako boste bolj sami in se boste bolje počutili.«

Šel sem k pol metra širokemu oknu in se previdno sklonil. Okno se je odpiralo na desno stran trdnjave in namesto, da bi bilo ločeno od drevja v parku po široki trati, se je skoraj dotikalo vejčja.

Opazil sem policajja, ki je bil postavljen poleg ozke uredice in imel nalogo varovati naš okno

Očividno me je ta pogled opogumil, toda črna masa drevja, ki je bila čisto blizu, me je strašila.

»Ali ni potrebno, da zapremo okno?« sem vprašal.

Prijatelj ni bil tega mnenja.

»Rajši vidim, da ostane okno odprto. Že pročelje je pripravno za naskok, a moji ljudje ga imajo vedno pred očmi. Ne vem, čemu bi se tukaj po nepotrebnem dušili. Sicer pa pravim, da bi rajši videl, da se napad razvije na tem kraju. Naš obrambni načrt je tak, da bi sovražnik zašel v gotovo past... In tam bi pustil perle!«

Leclerc je nekaj časa premišljal, potem pa je kazal znake dvoma.

»Sedaj bom ugasnil električno svetilko.«

Pokazal je na drevesa, katerih strnjeno vejčje je tvorilo zid k skrivnostnim globinam:

»Če bi tičal kak strelec tam notri, bi imel čudovito lepo priliko, da se s karabinko vadi streljanja na nas!«

»Ti se šališ?«

»Nekoliko.«

Prijatelj je šel obrnit stikalo in soba se je pogreznila v temo. Vrnil se je k meni.

»Opogumi se,« je rekel. »Podnevi sem dal preiskati vse drevje in po tem času ni mogel nihče prodreti v park. Toda če imate opraviti s »Gongom«, je bolje, da se zavarujete celo proti nemogućnosti.«

Bledovita svetloba je tedaj posvetila skozi okno in lunini žarki so se počasi pomikali proti sredini sobe. Moje oči so se kmalu privadile temu somraku in zopet začele razločevati predmete v okolici.

Leclerc je porinil proti meni udoben naslanjač iz usnja.

»Ti se boš tjakaj vsedel... Na levi strani okna, nekoliko zadaj. Pazil boš le na ta zunanji pravokotnik. Sam se bom pa vsedel poleg ka-

mina, kar mi bo omogočilo, imeti vso sobo pred očmi.«

V tem hipu je nekdo nalahko potrkal na vrata. Spoznal sem Arnouldov glas.

»Gre vse dobro, načelnik?«

»Vse gre dobro.«

Zaslišal sem Hainiloffa, kako se je s težavo prevačal po postelji in dihal kakor tisti, ki prekorači pet nadstropij.

»Mislite na kaj okroglega,« se je norčeval Leclerc. »Zdi se, da vas bo to uspavalo.«

Rus ni ničesar odgovoril.

Vzel sem iz žepa pipo in jo začel skrbno tlačiti. Takoj sem dobil imenitno misel, da bi šel v Szechuen Road. Ničesar ni boljšega, kakor čakanje krajsati s pipo...

Povlekel sem nekaj prijetnih dimov in se vdal premišljevanju noči skozi na stečaj odprto okno.

Vetrič je majal sosedno listje in bilo je, kot da beži zamljko sušenje po vsem parku. Takoj je zgubila pipa tisto nasladnost in pre- vzelo se me temne bojazni.

Isti nemir me je napadal tedaj, ko sem stopil v Rusovo bivaljšče.

»To moje delo je neumno,« sem mislil. »Nič nimam tu opraviti. Bolje bi storil, ko bi se mirno vrnil v hotel. Leclerc bi mi telefoniral in mi povedal vse dogodke in jaz bi mirno napi- sal svoj članek pri kozarec razločnega whiskeya s sodavico. Žalostno je, da prebiješ noč ob oknu in pričakuješ dogodke, ki se sploh izvršijo ne bodo!«

Vendar sem moral priznati, da je bilo moje razmišljanje le dozdevno. Če bi bil res pre- pričan o nekoristnosti svojega straženja, ne bi vedno znova slišal tistega zamolklega nemira, ampak hudobno razpoloženje. Ali naj se torej uvrstim med tiste poročevalce, ki pričakujejo novice v postelji? Boril sem se proti temu, kar sem smatral za nedostojno slabost: le s težavo so mi je posrečilo brzdati svoje živce.

Dvanajst udarcev ure je prekinilo tihoto v sobi in skoraj istočasno sta Arnould in Le- clerc izpregovorila dve besedi, ki sta na kratko označili položaj:

»Nič?«

»Nič.«

Nisem se mogel vzdržati, da ne bi mislil na »Gong«, toda hotel sem pregnati prazno bo- jazen, ki me je spreletavala.

Vprašal sem Leclerca:

»Ali si morebiti predstavljate, kako bi mo- gel sovražnik začeti svoj apad?«

»Niti najmanj.«

Vendar napad na zastraženo hišo, kakor je ta, ne predstavlja neomejeno število mož- nosti!«

»Dobro veš, da sem proučil vprašanje do dna in da sem premislil vse rešitve, ki se mo- rejo predstaviti normalno razvitemu umu... Toda ljudje »Gonga« niso normalno razviti. Če vsebuje moj sistem varovanja kakšno rezo, katera je ta? Kako bi se posrečilo »Gongu«, da jo najde?«

Za zavesami baldahina se je zaslišal vzdih... Brez dvoma Hainiloff ni spal in prijateljeve besede ga niso mogle opogumiti...

Leclerc se je dvignil in korakal naokoli po sobi. V njegovi desni roki sem razločil ne- kaj temnega, hkrati tudi bleščečega se, kar je bila najbrž avtomatična pištola.

Dolgo je hodil, ne da bi znil besedico, po- tem se je zopet vsedel na naslanjač. Napenjal sem ušesa in, tako skušal prodreti v zunanji šum, ki je bil drugačen od šumenja drevja, a zaman. In vendar je cel oddelek policajev ob- krožal hišo... Kljub temu sem imel smešen, a trdovraten vtis, da so vsi odšli, nas pa pustili same v objemu strašne grožnje.

Na uri je bilo pol; kratek, oster udarec, ki razbije tako tihoto, kakor razbije kamen šipo. Potem na vratih boječ Arnouldov klic...

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženskovanski oglas 2 din. Debele tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. - Mali oglas se plačuje tako pri naročilu, - Pri oglaševanju reklamnega značaja se računa enokotlonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. - Za pisarne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Strojni tehnik
mlajša moč, agilen, dober samostojen risar, zmožen konstrukcij, z večletno prakso v največjih domačih podjetjih — želi premeniti mesto v Slovenijo. Naslov v upr. »Slovenca« pod 13.731. a

Službodob

Dve modistki pomočnici takoj sprejme salon Truda, Ljubljana, Aleksandrova cesta 5. (b)

Kuharico

pridno in pošteno, ki je večja tudi hišnih in vrtnih del, staro 20—30 let, išče obitelj brez otrok blizu Brezice. Nastop mogoč takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalna služba« 13.920. (b)

Stanovanja

Lepo stanovanje dve sobi, kabinet in priključek, oddam takoj ali pozneje. Dolenjska cesta št. 81. (c)

Pohištvo

Spalnice, jedilnice
in kuhinje lahko v veliki izbiri kupite in plačate tudi s hranilno knjižico pri Erman & Arhar, tovarna pohištva, št. Vid nad Ljubljano. (s)

Mi smo cenejši!

Izkoristite priliko! Zaradi pomanjkanja prostora nudim ves mesec avgust 10 do 15% izrednega popusta. Petletna garancija. Delavnica za prvovrstno pohištvo! Malenšek, Celovška cesta 258.

Objave

Preključujem
kot neresnično in obžalujem, kar sem govorila o Antonu Zemljiču, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Stefa Nemeč, Maribor. (c)

Dijaki

Dijak-osmošolec
išče stanovanje v Ljubljani, najrajši pri kakšni starejši mami. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.919. (D)

Kupimo

Paradižnika
svežega, popolnoma dozorelega, kupi vsako množino Slamič, Ljubljana.

Jabolka

obrana, sortirana, za izvoz, kupuje v večjih količinah
GOSPODARSKA ZVEZA Ljubljana.

Denar

S hranilno knjižico
lahko kupite vse vrste pohištva: spalnice, jedilnice, kuhinje, prvovrstne izdelke, po ugodni ceni. Erman & Arhar, tovarna pohištva, št. Vid nad Ljubljano. (d)

Do 50%

Vam obrestujemo prihranke, ki jih naložite pri nas. Miselite na bodočnost in začnite vlagati tudi vi! Za vse naše obveznosti jamči z vsem premoženjem in davčno močjo Dravske banovine.

Hranilnica Dravske banovine
Ljubljana

SOBE

Sobico in kuhinjo
oddam blizu magistrata za 250 din mesečno. — Mestni trg 11/I. (s)

Potna glava! Neurejeni lasje! — Zakaj?
Masaža z Brezovo vodo hitro pomaga.

Dralle

Prodamo

Dežne plašče, obleke,
perilo itd. si nabavite najbolje in najceneje pri Presker, Sv. Petra cesta 14. (1)

la bosanske slive
debele, prave, kg po 3.25 din, franko voznina, kosare po 50 kg razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

KOLESA

najnoviji letošnji modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Kemikalije za mesarije:
Poeckelove soli, natrium intrit, gelatine prah, albenal za konzerviranje mesa (ognjenorode in dimnočne barve).

Za tovarne ledu:

kompresorji, hladilne naprave, parni kotli sva vsak atmos. pritisk, turbine iz tovarne strojev Germana, Chemnitz — stroji za izdelovanje ledu in hladilni stroji. Zastopnik dipl. inž. Ed. Kander, Zemun, Primorska ulica 4. (1)

Koroške brusnice

(PREISELBEERE) dnevno sveže - razpošilja od 5 kg naprej Zechner Henrik, Libelče, Koroško.

Vrtnarji!

Rezano žico za vence in sopke dobite v železnini Fr. Stupica, Ljubljana - Gosposvetska cesta 1. (1)

Šolske torbice

in nahrbtnike v veliki izbiri priporoča I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. (1)

Lesen paviljon

ugodno napredaj. Primeren za mesarja, trafikalo ali slično. Poizve se v slaščičarni Petriček, Aleksandrova cesta 6. (1)

Mline za grozdje

brzoparilnice 120, 150 ltr. prodam prav ugodno ali zamenjam za blago. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.740. (1)

Posedstva

Stavbišča
v Smetanovi ulici ugodno prodam. - Vprašati: Purkhart, Smetanova ul. Maribor. (p)

Sprejem tehnikov

Uprava Zrakoplovno-tehničnega zavoda v Kraljevu sprejme v službo 15 strojnih tehnikov v svojstvu uradnikov-dnevničarjev z dnevnicno od 60—90 din. — Pravilno kolkovane prošnje za sprejem je poslati do 15. septembra 1938.

Natečaj za sprejem inženirjev

Vojnotehniški zavod v Kragujevcu sprejme v službo sedem inženirjev in sicer: 3 gradbene, 2 kemika, 1 tehnologa in 1 elektro-strojne. Poblizji podatki so v službenem vojnem listu in v upravi vojnotehniškega zavoda vsak delavnik, dopušča se pa tudi na propisno taksirano prošnjo. T. št. 5646 iz pisarne uprave vojnotehniškega zavoda 20. avgusta 1938.

Borut Nikolič
gimnazijec II. razreda

Pogreb našega uboga ljubljencega bo danes, v soboto, dne 27. avgusta 1938 ob 13.30 izpred tukajšnje bolnišnice. Brežice, dne 27. avgusta 1938.

Ljudevik Nikolič, ravn. mešč. šole, Antonija Nikolič, starši; Niko Nikolič, bratec.

Drago Swaty ml.
trgovec v št. Ilju v Slovenskih goricah

v petek, dne 26. avgusta 1938, po dolgi, mučni bolezni, v 41. letu starosti, previden s tolažili za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika bo v nedeljo, dne 28. avgusta ob 11 dopoldne izpred hiše žalosti na farno pokopališče. Št. Ilj v Slovenskih goricah, dne 26. avgusta 1938.

Dragica Swaty roj. Hauc, žena; Dragica in Dorica, hčerki ter ostalo sorodstvo.

Jakob Kastelic
gostilničar, trgovec in posestnik na Vel. Vrh pri Šmarju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 28. t. m. iz hiše žalosti na pokopališče v Šmarju.

Veliki Vrh, dne 25. avgusta 1938.

Zalujoče rodbine:
Kastelic, Musar, Turk, Pelc, Premrov, Habič in ostalo sorodstvo.

Leopold Jazbar
uradnik papirnice Vevče v pokoju

Pogreb draga pokojnika bo v soboto, 27. avgusta ob pol petih popoldne izpred mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska c.) na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 26. avgusta 1938.

Zalujoči:
Mila Fišer, hčerka; dr. Ernest Fišer, odvetnik, zet; Neža in Milan, vnuka — in ostalo sorodstvo.

dobro obrit — dobre volje

ROTBART

Glavno skladišče za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drug, parf. oddelek, Zagreb.

Jesenski lipski sejem 1938

Začetek 28. avgusta

60% popusta na nemških železnicah, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo: Zvanični biro lajpciškog sajma, Beograd, Knez Mihajlova 33/I

Začetek 28. avgusta

in častni zastopniki:
Ing. G. Tönnies, Ljubljana, Tyrševa 33. Tel. 27-62

in
Jos. Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25. Tel. 20-97

Jerica Vodišek roj. Medved
dne 26. avgusta, previdena s tolažili sv. vere, v 80. letu starosti. — Na zadnji poti jo sprejmo v nedeljo, dne 28. avgusta 1938 ob pol 5 popoldne iz Galievce št. 220 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. avgusta 1938.

Zalujoči rodbini: Vodišek in Sturz ter ostalo sorodstvo.

Antonije Šparl roj. Lampl
bivše posestnice v Jareninskem dolu

Umrli je v 88. letu starosti, previdena s sv. zakramenti. Sorodnikom in znancem sporočamo, da jo bomo položili k večnemu počitku v nedeljo, 28. avgusta ob 9 dopoldne. Vsemogočni naj ji obilno poplača vse njene dobrote!

Jarenina-Maribor-Sv. Peter pri Mariboru, 26. avgusta 1938.

Anton, Franc, Avgust, sinovi;
Janez Lampl, brat; Julki, svakinji;
Ivan, Marica, Alojz, Franc, Julka, Anica in Tonček, vnuki.

Champion

Glavno zastopstvo in zaloga:
Robert Weinberger
Zagreb, Gundulićeva 16.

Sprejem daktilografov

Uprava Zrakoplovno-tehničnega zavoda v Kraljevu sprejme v službo dva pisarja-daktilografa, dva steno-daktilografa v svojstvu uradnikov-dnevničarjev z dnevnicno od 50—80 din, kar je odvisno od kvalifikacije in prakse. — Pravilno kolkovane prošnje je treba poslati do 15. septembra 1938.

Industrijsko podjetje

išče za skladišče in ekspedit mlajšega trgovskega pomočnika, prednost železninar

Samo resni, pošteni, natančni in samostojnega dela vajeni reflektanti pridejo v poštev. Ponudbe z navedbo referenc in sliko pod »Zmožen in vreden« št. 13929 na upravo Slovenca

Sprejem inženerja

Uprava Zrakoplovno-tehničnega zavoda v Kraljevu sprejme v službo 8 strojnih in 2 elektro-strojnih inženirjev v svojstvu uradnikov dnevničarjev z dnevnicno 80—120 din, s tem, da se kasneje vsak lahko nastavi kakor kontraktualni uradnik z letno nagrado din 48.000 - po konkurzu kateri se bo objavil. Pravilno kolkovane prošnje za sprejem dostaviti do 15. septembra t. l. s podatki in navedbo dosedanje službe.

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Kamniku

Pod pokroviteljstvom narodnega voditelja ministra dr. Korošca in škola dr. Rožmana bo v nedeljo 4. septembra v Kamniku velika proslava 20 letnice Jugoslavije, na katerem govorijo ban dr. Natlačen, pisatelj Finžgar in zastopnik Narodnega odbora.

Odprte spominske plošče narodnemu borcu generalu Maistru.

4. septembra vsi v Kamniku!

Koledar

Sobota, 27. avgusta: Jožef Kal., spoznavalec; Antuza, mučenica.

Nedelja, 28. avgusta: 12. pobinkoština nedelja; Avguštin, cerkv. učenik; Hermes, muč.

Osebnosti

Belgrad, 26. avgusta. AA. Sprejem učiteljev v višjo pedagoško šolo v Belgradu in Zagrebu. Z odlokom prosvetnega ministra so bili sprejeti za slušatelje višje pedagoške šole za leto 1938-39 naslednji učitelji:

Za Zagreb: Dolanc Franja iz Sv. Katarine (Laško), Meteljkova Olga iz Cateža (Brezice), Lužar Ljudmila iz Sv. Urbana (Ptuj), Pegan Marija iz Dolnje Bistrice (Dolnja Lendava), Gerbek Nada iz Sv. Križa (Litija), Karlin Mihaela iz Hajdine (Ptuj), Andolšek Rozamarija iz Ljubljane, Dougan Ana, Krka (Litija), Gajšek Ema iz Kebeja (Kornjice), Slava Hrovat iz Logatca, Ajklič Marjeta, Dol (Litija), Stante Jurij iz Berv (Ljubljana), Ogorelec Marija iz Gornje Radgone (Ljutomer), Robnik Eva iz Nedeljske (Dolnja Lendava), Pogorelec Ljudmila Terezija iz Ljubljane, Možina Bogomila iz Sv. Marjete pri Rimskih Toplicah (Laško) in Puc Marija iz Roba pri Vel. Laščah.

Doroty Lamour Poslednji vlak iz Madrida KINO MATICA

v velikem vojnem filmu

ob 16, 19.15 in 21.15

— Naša država ne potrebuje uvoza tujih fotografskih razglednic, je deviza, pod katero je Fotoklub Ljubljana pozval domačo obiri takšnih razglednic, naj sodeluje v posebnem oddelku fotografske razstave na septemborskem Ljubljanskem velesejmu. Odzvala se je lepa vrsta tvev, in njihova razstava bo najboljša potrdila o pravilnosti izbranega gesla. Razglednic gre vsako leto premožno milijonov v promet in so med drugim tudi najbolj neposredna propaganda za lepote in znamenitosti poedinih krajev, za njih tujsko prometne naprave in sploh za vse, kar more tujega človeka o kakšnem kraju zanimati. Prav zato je pohvaliti pobudo Ljubljanskih organiziranih amaterjev, ki jim bo s sodelovanjem naše najbolj znane razgledniške obiri uspelo pokazati, kakšna mora biti dobra in učinkovita fotografska razglednica. Razstava bo v času od 1. do 12. septembra na Ljubljanskem velesejmu.

— **Važno za trgovce.** Samo še pol leta prakse potrebuje vaša hčerka ali sin, da lahko sam otvori trgovino, če dovrši enoletni trgovski tečaj na Trgovskem učilišču in stenografskem inštitutu Robida v Ljubljani s primerno šolsko predizobrazbo. Vpisovanje vsak dan v Trnovski ulici 15. Zahtevajte prospekte!

— **Polovična voznina.** Jesenski Ljubljanski velesejem bo od 1. do 12. septembra. Generalna direkcija državnih železnic je odobrila polovično voznino v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra. Obiskovalci Ljubljanskega velesejma, ki hočejo uživati 50% popust na železnicah, naj kupijo na odhodni postaji ali pri Putniku direktno celo vozno karto do Ljubljane in rumeno železniško izkaznico za 2 dni železniške karte pri prihodu v Ljubljano ne smejo oddati, ker velja ta skupno z železniško rumeno legitimacijo, na kateri se potrdi obisk velesejma, za brezplačen povratek do odhodne postaje. Legitimacije za vstop na velesejem se kupijo v Ljubljani na velesejmu pri blagajni.

— **Tečaj za nemški jezik v Marijinem zavodu v starodavni Gospe Sveti na Koroškem** pod vodstvom usmiljenk. Poleg nemščine je priložnost izobrazbe v sodobnem gospodinjstvu in v glasi. Začetek tečaja 19. septembra; naknadni vstop je možen do 15. novembra. Za vso oskrbo se plača mesečno 40 mark in 2 marki; za pouk v glasi se vračuna zmerom mesečen honorar. Naslov: Marienanstalt in Maria Saal, Kärnten, Nemčija.

— **Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani.** Kongresni trg 2-II. (prostor Dopsne trgovske šole) je dnevno med običajnimi uradnimi urami. Vsa pojasnila in prospekti so interesentom brezplačno na razpolago.

— **Vinko Vodopivec, Stiri vesele pevske koračnice** za mešani zbor. Pesmi so uglasbene na besede znanega pesnika Cvetka Golarja. So polne veselega razpoloženja, čvrste in pa krepke. Naši zbori jih bodo pri vseh pevskih, kakor tudi drugih prireditvah, tabornih itd. z veseljem in učinkom izvajali. Saj so melodiozne in kot take pevne, za naše zore najbolj in vsega priporočila vredne. Dobijo se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani za ceno 10 din.

— **Pri zaprtju, motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grešnice.

— **Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušnimi stekli,** katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

— **Se je čas, da se prijavite za potovanje** od 3.—8. sept. v Rim in Firenco. Prijave sprejema do 29. VIII. Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

— **Edinstvena prilika.** Za 180 din preko Plitvice, Banja Luke, Sarajeva v Dubrovnik dne 31. VIII. Zahtevajte podrobne informacije v Izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45.

— **Udeležite se avtomobilnih izletov v Vipavo** od 6.—9. sept., v Gorico in Trst od 7.—8. sept. v Trst od 10.—11. sept. Prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice!

— **Kupujemo staro medenino, bron, baker,** cink in staro železo po najvišjih dnevnih cenah. Jugolutz, Ljubljana VII (Šiška).

— **Novo donavsko pristanišče pri Novem Sadu.** Kraj Beždan blizu Novega Sada je zelo važno prometno križišče in zato se je izkazala potreba, da se v tem kraju zgradi veliko podonavsko pristanišče. Pred kratkim se je mudila v Beždanu strokovna komisija, ki je izbrala kraj, kjer se bo novo pristanišče gradilo. Prva dela so se že začela, pristanišče pa bo dogotovljeno že meseca oktobra t. l.

Ljubljana

Priprave za proslavo kraljevega rojstnega dne

Na povabilo mestnega poglavarstva, objavljamo v vseh ljubljanskih dnevnikih, da so se včeraj v veliki dvorani mestnega poglavarstva zbrali predstavniki in zastopniki nad 60 ljubljanskih narodnih, kulturnih, bojovniških, telesno-vzgojnih in gasilskih društev ter organizacij, da se posvetujejo o pripravah za čim najslovesnejšo proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II.

Komandanta dravske divizije in komandanta mesta divizijskega generala g. Džordža S. Lukiča je zastopal adjutant kapetan I. razr. Hajnovski Jaroslav.

Zborovanju je predsedoval član mestnega sveta, polkovnik v p. g. Viktor Andrejka, ki mu je župan dr. Juro Adlešič poveril vso skrb za proslavo.

Polkovnik Andrejka je poročal, da je bistvo proslave obhod po mestu na sam večer rojstnega dne kralja Petra II. 6. septembra, ki bo skupno z vojaškim obhodom. Spreved se bo zbiral na Krekovem in Vodnikovem trgu ter se od tam pomikal Pred škofijo, po Stritarjevi ulici, Marijinem trgu, Miklošičevi cesti, Tavčarjevi ulici in čez Ajdovščino dalje po Tyrševi, Aleksandrovi, Bleiweisovi cesti, Gregorčičevi ulici, po Gradišču in Gorupovi ulici na Aškercovo ulico in po Zoizovi cesti na trg ev. Jakoba ter čez Stari trg na Mestni trg, kjer se bo spreved ustavil. Združeni pevski zbori zapoje državno himno in morda še kako drugo domorodno pesem, a tu bo tudi pozdrav župana z balkona mestnega magistrata. Sodelovanje pri sprevedu so že sedaj zagotovile skoraj vse godbe, da bo v sprevedu igralo najmanj 6 ljubljanskih godb. Mestna občina bo poleg Gradu in Rožnika ter nekaterih spomenikov razsvetlila tudi mestni magistat in ga okrasila s primernim svetlobnim napisom. Organizacije se zbere na

Vodnikovem in Krekovem trgu ob 18.45, spreved se pa z Vodnikovega trga prične pomikati ob 19.30. Organizacije naj se spreveda udeležijo z društvenimi ali državnimi zastavami. Vsako društvo naj skrbi za reditelje, ki naj imajo poseben znak, a mestna občina poskrbi za rediteljsko nadzorstvo. Društva, ki tega še niso storila, naj svojo udeležbo prijavijo mestnemu predsedstvu.

Društvenih tablic ni treba jemati seboj k sprevedu, pač naj se pa organizacije udeležijo spreveda z baklami. Če se kolesarska društva žele udeležiti spreveda na kolesih, ali druge organizacije na konjih, naj to javijo čimprej mestnemu predsedstvu.

Vsi predlogi so bili sprejeti brez ugovora in soglasno, da je posvetovanje trajalo samo 20 min.

— **Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici,** naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josef« greške vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josef« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Uršulinske šole v Ljubljani

Na uršulinski gimnaziji, učiteljski šoli, vladnici in meščanski šoli bo vpisovanje dne 1. in 2. septembra. Za vpis v tukajšnje šole ni treba davčnega potrdila. Učenke I. gimn. razreda, ki so na tem zavodu napravile sprejemni izpit, naj se javijo pri vpisovanju, da poravnajo pristojbine. Učenke, ki posejajo ostale razrede, naj prinesejo s seboj zadnje letno izpisevalno. Gojenkam, ki bodo stanovale v uršulinskem internatu in poselele uršulinsko gimnazijo, se ni treba osebno zglasiti pri vpisovanju.

V I. razred meščanske šole se sprejemajo učenke, ki so dovršile 4. razred ljudske ali razred višje narodne ali srednje šole. Vsaka učenka naj prinese k vpisovanju zadnje šolsko izpisevalno (izraz o šolskem napredku); tiste, ki letos nanovo vstopijo v šolo, pa tudi kretni list. Davčnega potrdila ni treba. Otvoritev služba božja bo 10. septembra ob 8.

Na uršulinski ljudski šoli se vrši naknadno vpisovanje dne 1. septembra ves dan, dne 2. septembra je šolska sv. maša, v soboto dne 3. septembra se prične redni pouk.

Gimnazija, učiteljska šola in vladnica imajo otvoritev službo božjo dne 12. septembra ob 8. Takoj nato se prične redni pouk. Gojenke, ki stanujejo v zavodu, morajo priti 11. septembra do večera.

S prepričevalno naravnostjo, s silajno, človeško in pretrajalo igro, ki zasluži polno priznanje je v tem filmu rešen pereč problem o ljubezni, o zakonu, o njegovih težavah in krizah, o zmagi ljubezni od otrok in do dolžnostih

Kino Union Tel. 22-21

I. Maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob 4.15, pred odhodom turistovskih vlakov.

I. Za izlet v St. Jernej h konjskim dirkam sprejemajo prijave biljetarne Putnika do sobote ob 6 zvečer. Biljetarna na Tyrševi cesti je za šentjernejške izletnike odprta tudi čez opoldne.

I. Mladci Fantovskega odseka »Ljubljana - mesto« se pozivajo, da se vsi udeležijo sestanka, ki bo v nedeljo ob 10 dopoldne v gimnazijski telovadnici na Poljanah.

I. Društvo rokodelskih mojstrov v Ljubljani bo priredilo od 17. do 20. septembra izlet v Italijo, in sicer v Benetke, Milano, Padovo itd. Vabimo vse člane društva, ki si žele ogledati ta mesta z malimi stroški in z ugodno vožnjo avtobusa, da se najkasneje do 5. septembra prijavijo v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, vsak dan od 4 do 6 popoldne, kjer bodo dobili podrobnejše informacije. Zanimanje za ta izlet je že zdaj veliko, zato ne odlašajte s prijavi, ker se more izleta udeležiti le omejeno število prigašencev. Povabite tudi prijatelje rokodelstva.

I. Društvo rokodelskih mojstrov v Ljubljani sporoča vsem onim, ki so se priglasili za udeležbo na mariborskem taboru in plačali taborno knjižico in znak, da vplačani denar lahko dobe nazaj, in sicer do 5. septembra v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, od 4 do 6 popoldne.

I. Mestna počitniška kolonija v Metliki. Iz Metlike se vrnejo kolonistke v soboto, dne 27. 8.

Nemčija obvešča velesile...

Praga, 26. avg. TG. Praški večerniki poročajo iz Londona, da je nervoznost angleške vlade nastala zaradi uradnega koraka nemške vlade v Rimu, Varšavi in v Londonu, ko je nemška vlada tem državam dala zagotovilo, da želi, da bi se sudetsko vprašanje mirno rešilo. Če bi se pa to vprašanje še zavlačevalo, bi morala nemška vlada podvzeti sredstva, da

podpre sudetske Nemce. Nemška vlada smatra, da se podpora, ki bi jo nudila sudetским Nemcem, ne bi smela smatrati za napad na Češko-slovaško. Nemška vlada je o svojih namerah obvestila tudi sovjetsko vlado s pripombo, da je Nemčija v sovjetskem sporu z Japonci tudi ostala nevtralna.

Nova preosnova francoske vlade

Pariz, 26. avg. TG. Radikalna stranka je danes izrekla ministrskemu predsedniku polno zaupnico. Iz političnih krogov pa prihaja v zvezi s tem vest, da bosta za Ramadierom in Prossardom izstopila iz vlade še ministra Mandel in Reynaud.

Japonski pritisk na Hankeu

Sanghaj, 26. avg. AA. (DNB) Severno krilo japonske vojske je zavzelo postojanko neposredno pred mestom Luang. Predhodnice so že prešle v obrambne dele mesta. Južno krilo, ki napreduje proti Hankevu, je moralo v zadnjih dneh prestopiti več hudih borb. Japoncem se je posrečilo na zahodni obali Pojanga, kljub silnemu odporu Kitajcev, izkrcati znatno število novih čet. Po poročilu Japoncev so Kitajci v teh bojih izgubili okrog 2000 ljudi. Na južni obali Janceja so japonske čete napredovale za 4 km od Jujčanga.

Velike povodnji v ČSR

Bratislava, 26. avg. AA. (DNB) Zaradi silovitega dežja, ki je bil zadnje dni brez prenehanja, je del Slezije pod vodo. V mestu Gradec so vse ulice pod vodo. Vojaštvo in gasilske čete se trudijo, da bi preprečile nesreče. V okraju Frankstein je voda razrušila nek most v Naldenburgu. V Weissensteinu stoji voda 10 m visoko. Prebivalstvo je zapustilo domove. Škoda je velika.

1938 z vlakom ob 14.50. Starše vabi mestno poglavarstvo k sprejemu svojih otrok na glavni kolodvor.

I. Popoldanske predstave v Kinu Union. Od danes naprej bodo v kinu Union zopet redno vse popoldanske predstave tako, da so s tem zopet upeljane prejšnje redne ure predstav: ob delavnikih ob 16, 19.15 in 21.15; ob nedeljah in praznikih pa ob 15, 17, 19 in 21. Popolni vrstni red predstav velja tedaj že od današnje premiere filma »Moč ljubezni« naprej.

KINO SLOGA Tel. 27-30

Jetnik na dvorcu Zenda

Ob 16., 19.15, in 21.15. uri

Film odlikovan na Bienalu v Benetkah

I. Rodbina dr. Zalokarjeva je darovala 100 din za revne učence namesto cvetja na grob pok. g. Milana Bleiweisa-Trsteniškega, za kar se ji upraviteljstvo šole na Ledini najtopleje zahvaljuje.

I. Opozarjamo, da se bo vršilo vpisovanje v šolo Glasbene Maticе v četrtek, petek in soboto, to je od 1. do 3. septembra vsak dan od 9 do 12 in od 15 do 17 v poslopju Glasbene Maticе v Vegovi ulici. Redni pouk v vseh predmetih in oddelkih se bo začel v sredo 7. sept. Glasbeni pouk je potreben mladini zaradi splošne vzgoje, mnogim pa nudi v poznejšem življenju jako dober kruh, če postanejo praktični godbeniki, za kar je danes mnogo več prilike, kakor pa jo je bilo prej. Pogoji so isti kakor lansko leto, razvidni so na razglasni deski v veži zavoda.

4. septembra v krogih v Kamniku!

I. Državni konservatorij v Ljubljani. Vpisovanje se bo vršilo od 1 do 7. sept. dnevno od 9 do 12 dopoldne v konservatorijski pisarni, Gosposka ulica 8; sprejemajo se gojenci v nižjo, srednjo in visoko šolo. Vsi novo vstopivši gojenci morajo položiti sprejemni izpit, ki bo 12. in 13. septembra. Vrstni red sprejemnih izpitov bo nabit v veži zavoda. Ravnateljstvo pozivlja stare in nove gojence, da se prijavijo v dneh od 1. do 7. septembra.

I. Na drž. II. dekliski meščanski šoli v Ljubljani bodo popravni izpiti za I. a, I. b in II. a razred 29. avgusta, za II. b in III. razr. 30. avg.

Danes

premiera!

Moč ljubezni

Willy Fritsch, Gusti Huber, Jutta Freybe

Od danes naprej dnevno popolni red predstav in sicer ob 16, 19.15 in 21.15 uri. Jutri (v nedeljo) ob 15, 17, 19 in 21 uri

gusta; popravni završni izpiti pa 31. avgusta. — Vpisovanje 1. 2. in 3. septembra od 8 do 15. Podrobna navodila so v izveštvju in na šolski oglasni deski.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Polzvedovanja

Plava papiga je ušla. Tisti, kateri jo je ujel, naj jo blagovoli izročiti proti nagradi na naslov: Strmoli, Malgajeva ul. 10 (Ilirija).

Na avtomobil je streljal

Slovenj Gradec, 26. avgusta. Neznance je ob belem dnevu streljal na avto, oziroma meril očividno na lastnika avta tovarnarja usnja žida Fischerja iz Zagreba. Ko je dne 25. 8. omenjeni avto privozil po cesti Guštanj-Mežica na naši severni meji, je blizu Prevalj, tik nad novim mostom čez Mežo, nenkrat počil strel iz vojaške karabinke s hriba nad mostom. Prvi strel je zadel v prednje kolo vozila in ga tako pokvaril, da bi se bilo vozilo kmalu prevrnilo. Takoj ga je moral lastnik nadomestiti z rezervo. Drugi strel pa je zadel na desno stran volana v šipo in jo razbil. K sreči pa je sofer sedel nekoliko bolj na levi strani volana, lastnik avto, kateremu je bil strel najbrž namenjen, pa tik za soferjem, in ni bil nobeden zadet.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 26. avgusta. AA. (DNB). Po uradnem poročilu nacionalističnega poveljstva so nacionalisti izvršili ponoven močan napad na castelonskem bojišču ter z njim znatno izboljšali svoje postojanke. Na fronti pri Ebru še vedno grme topovi in reglajo strojnice. Sovražnika smo vrgli iz vseh njegovih zelo utrjenih postojank in smo ob tej priliki ujeli več sto sovražnikov. Na estremadurski fronti je sovražnik prešel v protinapad, vendar ni imel nobenega uspeha. Sovražne čete so doživele hud poraz in so na bojišču pustile mnogo mrtvih in ranjenih. Po borbi pri Villanuevi della Barca smo na obrežju reke Segre našli 406 trupel rdečih milicnikov. Nacionalisti so v teh dneh ujeli na fronti pri Ebru 10.000 sovražnikov. Nacionalistična letala so zelo podpirala naše čete in so bili zato pehotni napadi zelo olajšani. Na estremadurski fronti smo sestrelili sovražni bombnik.

Zastopniki angleškega gospodarstva obiščejo Bukarešto in Belgrad

Pariz, 26. avg. »Temp« javlja, da bo glavni gospodarski svetovalec angleške vlade sir Frederic Leith-Ross odšel v Bukarešto, da se v imenu angleške vlade pogaja z Romuni zaradi petrolejskih vrelcev. Po isti vesti pa pride v mesecu septembru angleška delegacija pod vodstvom Nicksona, ki je državni kontrolor za angleške državne kredite, v Belgrad.

Belgrad, 26. avgusta. AA. Ugledni angleški politik in bivši šef delavske stranke poslanec Georges Lansbury bo po zaključku svojega bivanja v Bukarešti, jutri 27. t. m. ob 16.50 z ladjo prišel iz Romunije v Belgrad.

Krško

Krajevna JRZ priredila v nedeljo, 28. avgusta ob 10 v dvorani Prosvetnega društva narodno-obrambni shod. Glavni govornik pride iz Ljubljane. Somišljeniki udeležite se shoda polnoštevilno.

Bohinjska Bistrica

Samo še en dan nas loči od velike loterije, ki jo priredi Prosv. društvo v Boh. Bistrici dne 28. avgusta ob 3 popoldne. Krasni dobitki so: sobna oprava, divan, kuhinjska oprava, štiri kolesa, vreča bele moke, obleka, ure budilke itd. Prav iskreno vabimo prijatelje kat. prosvete ta dan v Bohinj. — V ponedeljek so obiskali gg. znanjci ministri držav MZ Bohinj. Dobrodošlico in pozdrav jim je izrekel bistriški g. župan Rozman Jaka. Ob tej priliki so jih prišli pozdravit tudi naši fantje in dekleta v lepih bohinjskih narodnih nošah in jim poklonili planinskega-bohinjskega cvetja.

Kranj

Velika množina čebel zastrupljenih. V eni zadnjih noči je nekdo zastrupil čebele v vasi Police pri Cerkljah. Lastniki čebel so iz vse Gorenjske in so jih imeli v Cerkljah na pašo. Najbolj občutno škodo ima radovljiški župan g. Resman, kateremu je neznani zlikovec zastrupil devet panjev. Panje je polil s katranom, katerega smrad je umoril čebele. Lastniki čebel so bili zaradi tega dejanja silno ogorčeni, saj je znano, kako čebelarji ljubijo pridne čebele, razen tega pa nekateri trpijo tudi zelo občutno škodo. Orožniki so že aretirali neko osebo, vendar se ne ve, če je osumljeni res storilec. Domačini domnevajo, da je to podlo dejanje storil čebelar, kateremu ni ljubo, da dovažajo v Cerklje čebele na pašo. Čebelarji pa tega ne morejo verjeti. Pravijo, da pravi čebelar preveč ljubi čebele in jih ne bi mogel zastrupiti.

Slovenski dan 4. septembra

bo zbral vse kočevske Slovence in njihove prijatelje v Kočevju!

Jesenice

40 let slovenskega konsuma na Jesenicah. Poznano je, da so Jesenčani bili eni izmed prvih, ko so po letu 1890. pričeli ustanavljati svoje slovenske delavske kulturne, prosvetne in gospodarske ustanove. Ena izmed teh je tudi I. delavsko konzumno društvo, ki praznuje v nedeljo, dne 28. t. m. svojo štiridesletnico. Proslava se prične s sv. mašo ob 8 v cerkvi na Savi. Po sv. maši bo slavnostno zborovanje, na katerem bo govoril dr. Basaj. Popoldne ob treh bo koncert Krekove godbe, srečolov in prosta zabava v prostorih društva, Delavska cesta 10. K temu pomembnemu jubileju društvu iskreno čestitamo.

Bogat srečolov. V nedeljo popoldne bo v prostorih I. delavskega konsuma bogat srečolov Vincencijeve konference v korist jeseniških revežev. Dobitki, ki so jih podelili v ta namen dobavitelji konsumu ob priliki 40-letnice konsuma in tudi drugi jeseniški trgovci in obrtniki, so deloma razstavljeni v konsumu. Srečke bodo po 2 din. Nekaj dobitkov je vrednih po več 100 dinarjev.

Umrli nam je po kratki, mučni boleznini naš ljubljani soprog, dobri oče, brat, stric in svak, gospod

DORE ŠETINA

šef davčne uprave

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 28. avgusta 1938 ob 3 pop. izpred hiše žalosti v Crnomlju.

Crnomelj, Novo mesto, 26. VIII. 1938.

Zalujoci: Helena, soproga; Mojca, Petreček, otroka; Josipina Šetina, mama; Franci, Julij, Lojze, bratje in ostalo sorodstvo.